

§

Siviilipalvelusmiesten terveys-tiedot olivat ulkopuolisten saatavissa

EDUSKUNNAN APULAIKIELTÄYTYMISASIAMIES Riitta-Leena Paunio on 5.9.2001 antamassaan päätöksessä kiinnittänyt siviilipalveluskeskuksena toimivan Lapinjärven koulutuskeskuksen huomiota potilastietojen asianmukaiseen käsittelyyn ja niihin sisältyvien tietojen salassapitoon. Siviilipalvelusmiesten terveys-tiedot ovat olleet pitkään muidenkin kuin niihin oikeutettujen luettavissa. Huomautus sisältyy Paunio-päätökseen Aseistakieltäytyjäliiton lakiasiainsihteerin Juha Keltin elokuussa 1999 jättämiin kanteluihin.

Apulaisoikeusasiamies Paunio saamien selvitysten perusteella siviilipalvelusmiesten lääkärintarkastuskortteja säilytettiin siviilipalveluskeskuksessa lukitussa tilassa hälytyslaitteiden takana. Terveystietoa koskevia tietoja pääsivät kuitenkin terveydenhuoltohenkilökunnan lisäksi katsomaan myös toimialavastaavat, siviilipalveluskeskuksen johtaja, toimistohenkilöstö sekä vailla palvelupaikkaa vailla olevien siviilipalvelusmiesten (ns. legioonalaisten) osalta myös legioonavastaava.

► Jatkuu s. 3

|||

Reservinkieltytyt täydennyspalveluksen sisältöön

LAPINJÄRVEN koulutuskeskuksessa elokuussa täydennyspalvelusta suorittaneet reservinkieltytyt jättivät keskuksen johtaja Eero Soiniolle kirjelmän, jossa he kritisoivat palveluksen sisältöä ja pyysivät vastauksia kysymyksiin reservinkieltytyjen ja siviilipalvelusmiesten sodanaikaisesta asemasta. 14 kirjelmän allekirjoittanutta reservinkieltytyjä moittivat täydennyspalvelusta rangaistuksenomaiseksi työpalveluksi.

Kirjelmän allekirjoittajien mukaan siviilipalveluskeskus on laiminlyönyt työministeriön määräysten mukaisen koulutusosuuden järjestämisen. Kirjelmässään reservinkieltytyt ilmoittavat olettaneensa, että täydennyspalvelus sisältäisi tietoa mm. siviilipalvelusmiehille sodan ja kriisin aikana määrättävistä tehtävistä, esim. väestön- ja ympäristönsuojeluun liittyvistä kysymyksistä.

Yksi kirjelmän allekirjoittaneista, hyvinkääläinen Hannes Pekkala, kertoo idean kirjelmään syntyneen jo täydennyspalveluksen alussa. "Päivän tai pari ajattelimme, että järkevääkin ohjelmaa on tulossa. Odotimme tietoa mm. siitä, miten mahdollisen konfliktin aikana tulee toimia - esimerkiksi pelastusharjoitusta, jollaisia Kiuruvedellä palveville miehille järjestetään", luonnehtii Pekkala täydennyspalvelusmiesten tunnelmia.

► Jatkuu s. 4

§

Totaalikieltäytyjä loikkasi länteen

JANNE HERNESNIEMI

JUSSI HERMAJA (22), totaalikieltäytymisestä tuomittu jyvaskyläläinen opiskelija ja Aseistakieltäytyjäliiton aktiivi, karkasi

lokakuun alussa Belgiaan ja anoo sieltä nyt poliittista turvapaikkaa. Jussi katsoo, että suomalaiset aseistakieltäytyvät ovat

poliittisen vainon kohteena. Tapaus lisää kansainvälistä painetta Suomen siviilipalveluslain parantamiseksi. Hermaja protestoi myös Euroopan militarisoimista vastaan.

- Armeijaan en mene, koska en halua opetella tappamaan toisia ihmisiä. Toisaalta en omalta osaltani halua tukea armeijoiden olemassaoloa, sillä näen ne uhkana maailmanrauhalle ja sen kehittymiselle.

Pasifistinen vakaumus ei olisi välttämättä ajanut Jussia totaaliin, saati maanpakoon, jos Suomen siviilipalvelus olisi tasavertainen vaihtoehto armeijalle. Nyt sen tehtävänä näyttää olevan lähinnä sivareiden simputtaminen. Palvelusajan pituuden lisäksi järjestelmää rasittavat muun muassa palvelupaikkapula, sivareiden määrittelemätön asema kriisien aikana ja palvelupaikkojen loukkaukset sivareiden oikeuksia kohtaan.

► Jatkuu s. 4

12

Sadat siviilipalvelusmiehet lakkoilivat asumiskustannusten korvausjärjestelmän korjaamiseksi

LAPINJÄRVEN siviilipalveluskeskuksessa koulutusjaksoa suorittavien sivareiden 28.9.2001 järjestämä siviilipalvelusmiesten työnseisäys onnistui erittäin hyvin. Arviolta kolme neljäsosaa Lapinjärvellä palveluksen alussa olevaa

koulutusjaksoa suorittavista sivareista osallistui tapahtumaan. Lisäksi sadat siviilipalvelusmiehet eri puolilla Suomea osallistuivat muutaman päivän varoitusajalla organisoituun tukilakkoon jäämällä pois palveluksesta.

Työnseisäyksen tarkoitus on painostaa viranomaisia korjaamaan siviilipalvelusmiesten asumiskustan-

nusten korvaamisjärjestelmän katastrofaalinen tilanne siirtämällä velvoite asumiskustannusten maksamisesta palvelupaikoilta valtiolle. Voimassa olevan siviilipalveluslain mukaan sivari on palveluksensa aikana oikeutettu ilmaiseen majoitukseen, jonka osoittaminen ja kustantaminen on palvelupaikan tehtävä. Käytännössä näin ei kuitenkaan tapahdu: työministeriön viime vuonna tekemän selvityksen mukaan vain kolmannes palvelupaikoista hoitaa sivareidensa asumiskustannukset lain edellyttämällä tavalla. Jos palvelupaikka ei suostu korvaamaan asumiskustannuksia, ei sivari useimmissa tapauksissa saa niitä mistään muualtakaan ja niistä huolehtiminen jää joko hänen itsensä tai hänen omaistensa niskoille.

► Jatkuu s. 2

SIMO HELLENEN

|||

Rakentavia ajatuksia kaksi viikkoa syyskuun 11. päivän jälkeen

KAKSI VIIKKOA ON KULUNUT. Suremme New Yorkin ja Washingtonin tragedioita. Mieli puolet, jotka eivät olleet kykeneviä löytämään älykkäitä, väkivallattomia tapoja tuoda näkemysensä esille, veivät viattomien ihmisten elämän. Tällaisilla keinoilla ei voi koskaan edistää mitään sivistyneitä päämääriä. Mikään ideologia tai mikään uskonto maailmassa ei voi oikeuttaa niitä.

Joidenkin mielestä tällä hetkellä pitäisi keskustella vain siitä, "kuka" (on syyllinen) ja "kuinka" (rangaistaan), ei "miksi" (syyt). Joidenkin mielestä on epäasianmukaista kysyä, onko USA:n ulkopoliittikan establishmentin ja muiden lännen hallitusten toiminnalla vuosien saatossa ollut jotakin osaa tähän tragediaan ja mikäli näin on, mikä vaikutus sillä on ollut teon takana oleviin mielipuo- liin.

Joidenkin mielestä tuollainen keskustelu on tunteeton syvä kansallisen surun aikana ja jotkut lisäävät, että on 'anti-amerikkalaista' esittää tuollaisia kysymyksiä. Muut - mukaanlukien presidentti George W. Bush - ilmoittavat, että "joko olet meidän puolella tai olet terroristien puolella." Tämä on kuitenkin väärä dikotomia, joka vain polarisoi ihmisiä ja kulttuureita ja tukahduttaa kipeästi kaivattua keskustelua.

Jatkuu s. 9

Sivari & Totaali -lehti on Aseistakieltäytyjäliitto ry:n neljästi vuodessa julkaisema antimilitaristinen kulttuurilehti.

ISSN 1235-4406

Tilaukset 80 mk/vuosi.
Tili LEONIA 800017-750541.
Lehden tilaus sisältyy Aseistakieltäytyjäliiton jäsenmaksuun.

Päätoimittaja: Johanna Koskinen
Toimitus: Simo Hellsten, Jyrki Lappalainen, Sampsa Oinaala, Kaj Raninen, Hans Hellén

Painopaikka:
Pyhäjokiseudun kirjapaino SLP oy, Oulainen

Kaikki kiinnostuneet voivat lähettää materiaalia julkaisuumme. Sivari&Totaali ei pysty maksamaan tekijöille palkkioita. Seuraavan numeron deadline on 23. marraskuuta 2001.

Toimitustyön kannalta olisi helppointa, jos juttusi saapuisivat meille levykkeellä tai sähköpostina, mutta otamme toki vastaan myöskin käsin kirjoitettuja hengentuotoja. Kuvitusta voi lähettää paperilla tai kuvatiedostoina disketillä tai sähköpostilla liitetiedostona.

Me toimituksessa katsomme oikeudeksemme päättää julkaistavista jutuista ja tarvittaessa lyhennää niitä sekä korjata kielioppi-ym. virheitä.

Lehdessä esitetyt artikkelit eivät välttämättä vastaa kaikkien kirjoittajien tai toimituskunnan näkemyksiä. Kukin seisoo omien artikkeliansa takana.

Sivari & Totaali on kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen.

Sivari&Totaali/
Aseistakieltäytyjäliitto ry
Rauhanasema
Veturitori 3
00520 Helsinki

akl@aseistakieltaytyjaliitto.fi

Sadat siviilipalvelusmiehet lakkoilivat asumiskustannusten korvausjärjestelmän korjaamiseksi

SIMO HELLESTEN

jatkoa etusivulta...

Lakkopäivänä Rauhanasemalla järjestetyn lehdistötilaisuuden jälkeen lakon järjestämiseen osallistuneet siviilipalvelusmiehet ja Aseistakieltäytyjäliiton edustajat kävivät jättämässä Helsingin poliisilaitokselle tutkintapyyntöä Helsingin kaupungin menettelystä asumis-

kustannusten korvaamisessa. Helsingin kaupunginkanslia on antanut kaupungin siviilipalveluspaikoille määräyksen, joka kieltää siviilipalvelusmiesten majoituskustannusten maksamisen. Myös Turun kaupungin samankaltaisesta menettelystä on tehty tutkintapyyntö. Tutkintapyyntöjen tarkoitus on paitsi painostaa palveluspaikkoja noudattamaan lakia, myös jouduttaa majoituskustannusten siirtoa valtiolle.

Nykyinen tilanne on täysin kestävä: sivarit suorittavat yhteiskunnan asettamaa palvelusvelvollisuutta ja on käsittämätöntä, että heille lainsäädännössä turvattu oikeuden loukkaamisesta on tullut yleinen tapa. Ainoa ratkaisu on asumiskustannusten korvausvelvoit-

teen siirtäminen palveluspaikoilta valtion maksettavaksi, pelkkä valvonnan kiristäminen johtaisi palveluspaikkojen määrän vähenemiseen. Samaa esittivät myös siviilipalvelusjärjestelmän kehittämistarpeista selvityksen työministeriölle vuonna 1999 tehnyt selvitysmies Jukka Kekkonen sekä erityisesti asumiskustannusten korvaamisasiaan keskittynyt työministeriön asettama työryhmä.

Kansanedustaja Anni Sinnemäki (vihr.) ilmaisi tukensa siviilipalvelusmiesten työnseisaukselle ja sen tavoitteille. Hän oli ensimmäisenä allekirjoittajana eduskunnassa lakkopäivänä lakialoitteessa, jossa esitetään asumiskustannukset siirtämistä valtion vastuulle. Aloitteen allekirjoitti neljä kansanedustajaa.

KHO: Positiivinen huumetulos ei ollut peruste siviilipalveluksen keskeyttämiseen

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS on ottanut kantaa Lapinjärven siviilipalveluskeskuksessa sivaria suorittaneen miehen palveluksen keskeyttämiseen, joka oli tehty positiivisen huumetestituloksen ja miehen oman myöntämisen perusteella. KHO kumosi 4.9.2001 antamallaan päätöksellä siviilipalveluskeskuksen ja Helsingin hallinto-oikeuden päätökset, joilla miehen palvelus oli keskeytetty kannabiksen käytön perusteella. Kysymys oli terveydentilaa koskevien selvitysten riittämättömyydestä.

Siviilipalvelusmieheksi oli 20.9.1999 määrätty siviilipalveluskeskuksena toimivassa Lapinjärven koulutuskeskuksessa ns. huumesuolaan. Kysymys oli siviilipalveluskeskuksen C-talossa asuviin 21 siviilipalvelusmieheen kohdistettu joukkotestaus. Annettuun positiivisen tuloksen mies myönsi polttaneensa "pilveä" edellisenä lauantaina 18.9.1999 ja sitä ennen satunnaisesti. Keskus määräsi miehen E-luokkaan vuodeksi eli jatkamaan palvelusta uudelleentarkastuksen jälkeen. Lehtitietojen mukaan 11 siviilipalvelusmiestä kotiutettiin samalla kertaa.

Siviilipalvelusmieheksi valittiin keskuksen päätöksestä, joka oli perustunut diagnoosiin tautiluokituksen numerolla F12.1 eli "kannabinoideiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymisen häiriöt; haitallinen käyttö". Helsingin hallinto-oikeus päätti 29.2.2000 jättää osittain tutkimatta valituksen - mm. siviilipalvelusmiesten huumetestien tutkimisen se ei katsonut kuuluvan toimivaltaansa. Siviilipalveluskeskuksen tekemän palveluskelpoisuusratkaisun se hyväksyi, äänestyksen jälkeen.

Korkein hallinto-oikeus kumosi siviilipalveluskeskuksen päätöksen olennaisesti samoilla perusteilla joilla jo Helsingin hallinto-oikeudessa asian esittelijä ja yksi kolmesta jäse-

nestä olisivat sen kumonneet. KHO katsoi, että kun diagnoosi oli asiakirjojen mukaan tehty pelkästään huumetestin tuloksen ja miehen ilmoituksen perusteella, ei siviilipalveluskeskuksen lääkärin antamaa lausuntoa voida pitää sellaisena terveydentilaa koskevana selvityksenä, jonka perusteella mies voitiin siviilipalveluslain 10 § 1 momentin ja siviilipalvelusasetuksen 16 §:n nojalla tarpeellisten ruumiillisten tai henkisten edellytysten puuttumisen johdosta määrääjäksi vapauttaa siviilipalveluksen suorittamisesta.

Siviilipalvelusmieheksi voitti juttunsa KHO:ssa kuukausia palveluksensa päättymisen jälkeen ja harkitsee nyt oikeudellisia jatkotoimenpiteitä. Ennen lainvastaista vuoden "pakkolomaa" mies oli palvellut moitteettomasti yli kuusi kuukautta ja myös palveluksen loppuosa sujui vaikeuksista. Tapauksella voi olla merkitystä myös kymmenen muun samaan aikaan kotiutetun ja mahdollisesti huomattavasti suuremman joukon kannalta, arvelee miehen oikeudenkäyntiavustaja, Aseistakieltäytyjäliiton lakiasiansihteeri Juha Keltti, joka vaatii täydellistä tutkimusta siviilipalveluskeskuksen tekemistä palveluskelpoisuuspäätöksistä ja siellä edelleenkin järjestettävistä huumetestistä, joiden työministeriö uskoo keskuksen antamien selvitysten mukaisesti olevan vapaaehtoisia.

Juttunsa nyt voittanut siviilipalvelusmieheksi kertoi jo valituksessaan hallinto-oikeudelle, ettei testi ollut vapaaehtoinen - miksi 11 miestä olisikaan siinä tapauksessa ottanut kiinnijäämisen riskin? Miehille ei annettu valinnan varaa, sillä ennen testiä miehille pitämässään puhuttelussa keskuksen johtaja Eero Soinio oli tehnyt selväksi, että kieltäytyminen testistä rinnastetaan positiiviseen testitulokseen, mikä johtaa kotiuttamiseen ja siirtoon E-luokkaan.

Siviilipalvelusmiesten kotiuttaminen huumetestistä kieltäytymisen vuoksi nousi esiin eduskuntakyselyssä muutamaa kuukautta myöhemmin Helsingin kaupunginkirjastossa ja eräissä muissa palveluspaikoissa noudatettujen menettelyjen johdosta. Marjatta Steenius-Kaukosen (vas) ja viiden muun kansanedustajaa 10.2.2000 jättämässä kirjallisessa kysymyksessä (KK 37/2000 vp) hallitukselta kysyttiin, mihin toimenpiteisiin se aikoo ryhtyä siviilipalvelusmiesten oikeusturvan takaamiseksi yhdenvertaisesti koko maassa niin, ettei sitä vaaranneta lakin perustamattomien huumetestien tai niistä kieltäytymisen vuoksi.

Työministeri Tarja Filatovin (sd) 7.3.2000 antaman vastauksen mukaan siviilipalveluskeskuksessa kerrotaan "nykyään" selkeästi, että huumetesteihin osallistuminen on vapaaehtoista eikä pelkän testistä kieltäytymisen johdosta miestä kotiuteta. Filatov viittasi perus- ja ihmisoikeuksista aiheutuviin rajoituksiin ja totesi, että perusoikeuksiin puuttuminen vaatii laintasaosta sääntelyä. Testit ovat vapaaehtoisia eikä niistä kieltäytyvää saa uhata kotiuttamisella tai muilla haitallisilla seuraamuksilla. "Huumeiden käyttö ja huumaantuneena palveluspaikalla esiintyminen pitää todistaa asianmukaisesti, jotta siitä voisi aiheutua haitallisia seuraamuksia", Filatov lausui.

Aseistakieltäytyjäliiton lakiasiansihteeri Juha Keltin mukaan on perusteltua syytä epäillä, että siviilipalveluskeskuksen huumetestit ovat yhä kaukana vapaaehtoisesta, ja että miehiä kotiutetaan edelleenkin pelkkien testitulosten perusteella. Asia on selvitetävänä puolueettomassa tutkinnassa Lapinjärven koulutuskeskuksen koko vuoden 1998 alusta kestäneeltä toiminta-ajalta, Keltti vaatii.

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY

AKL ON VUONNA 1974 PERUSTETTU nuorten rauhanjärjestö. Sillä on kaksi roolia: toisaalta se toimii aseistakieltäytyjien etujärjestönä, toisaalta se on kaikille avoin militarismin vastainen järjestö. Sen jäseneksi voivat liittyä ja siinä toimia kaikki iästä tai sukupuolesta riippumatta.

AKL ei usko aseisiin perustuvaan turvallisuuteen. On väärä lähtökohta, että eri valtioiden ja niissä asuvien ihmisten intressit ovat vastakkaiset, että turvallisuus on turvallisuutta toisia valtioita, toisia ihmisiä vastaan. Toisten ihmisten tappaminen tai

siihen valmistautuminen ei luo suojaa todellisia uhkia kuten ympäristö-ongelmia tai köyhyyttä vastaan. Pikemminkin sota ja asevarustelu pahentavat näitä ongelmia tuhlaamalla niiden ratkaisemiseen kipeästi tarvittavia taloudellisia ja inhimillisiä voimavaroja. Ihmiskunta voi ratkaista olemassaolonsa ja kotiplaneettaansa uhkaavat vaarat vain toimimalla yhdessä.

Aseisiin perustuvan turvallisuuden sijasta AKL haluaa omalta pieneltä osaltaan olla rakentamassa maailmaa, jossa vallitsee todellinen

turvallisuus. Turvallisuus, joka ei perustu aseisiin, vaan siihen, ettei kukaan enää tarvitse aseita. AKL:n toiminnan pohjana on kansainvälinen sodanvastustajien julistus: "Sota on rikos ihmiskuntaa vastaan. Siksi olen päättänyt olla tukematta minikäänlaista sotaa ja työskennellä sotien kaikkien syiden poistamiseksi". AKL näkee sotien syinä ihmisten välisen epätasa-arvon ja todellisten vaikutusmahdollisuuksien puutteen. Toisin sanoen se näkee sotien syynä rakenteellisen väkivallan, joka puolestaan luo väkivaltaisia rakenteita - armei-

joita. Paitsi että armeijat ovat tulosta rakenteellisesta väkivallasta, ne myös ylläpitävät sitä. Sen takia pidämmekin aseistakieltäytymistä ja antimilitarista toimintaa tärkeänä osana taistelussa oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Aseistakieltäytyjäliitto toimii siviilipalveluksen kehittämiseksi niin, että aseistakieltäytymisestä tulee varteentotettava vaihtoehto yhä useammalle asevelvolliselle, ja tukee totaalikieltäytymistä.

Kymmenen totaali kieltäytyjää tuomiolla Loviisassa

SIMO HELLISTEN

LOVIISASSA NÄHTIIN torstaina 27. syyskuuta Suomen historian suurin totaali kieltäytyjien joukko-oikeudenkäynti, kun kymmenen siviilipalvelusrikoksesta syytettyä miestä saapui käräjäoikeuteen vastaamaan syytteisiin. Alunperin oikeudenkäynnistä oli tulossa vielä suurempi, mutta haastetuista viisi jätti saapumatta paikalle. Väkilukuun suhteutettuna Loviisan tilannetta voitaisiin verrata siihen, että Kiinassa tuomittaisiin tuhansia mielipidevankeja samana päivänä.

Tukimielenosoitus vaati armahdusta suomen mielipidevangeille

Aseistakieltäytyjäliitto järjesti tuomittaville tukimielenosoituksen, joka keräsi itäsuomalaiseen pikkukaupunkiin aamutuimaan parikymmentä osanottajaa. Mielenosoituksella kritisoitiin mielipiteen perusteella vankeuteen tuomitsemista ja vaadittiin totaali kieltäytyjien armahtamista. Linja-autoasemalla

kokoontuneet mielenosoittajat marssivat kaupungin keskustan läpi torille, jossa järjestettiin yleisötilaisuus.

Tilaisuudessa tuomittavat kertoivat kieltäytymisensä perusteista ja Aseistakieltäytyjäliiton edustaja valotti Suomen totaali kieltäytymistilannetta. Puhujien jälkeen torin otti haltuun poliittinen teatteriryhmä Poleemi, jonka armeijaa kritisoivat katuteatteriesitys keräsi torille suuren kiinnostuneiden joukon ja kirjoitti hymyn paikalle sattuneen koululaisryhmän kasvoille.

Loviisan käräjäoikeudelta tapausten käsittely vei useita tunteja. Kansliapäätöksinä annettuja tuomioita saatiin tällä kertaa laamannin vuosiloman vuoksi odottaa peräti neljä viikkoa. Lokakuun 25. päivänä annettujen tuomioiden olivat syytteen mukaiset: kymmenelle totaali kieltäytyjälle jaettiin kakkua yhteensä 1647 päivää.

Oikeudenkäynnin jälkeen useat tuomittavista suuntasivat ravintola Stellaan,

S

Siviilipalvelusmiesten terveystiedot olivat ulkopuolisten saatavissa

jatkoa etusivulta...

Työministeriön ja keskuksen vastausten mukaan asiaan on kiinnitetty huomiota huhtikuusta 2000 alkaen ja asia on saatettu lailliselle kannalle. Työpalveluspaikat ovat keskuksen varajohtajan mukaan arvostelleet uutta käytäntöä, jossa lääkärintarkastustiedot säilytetään suljetuissa kirjekuorissa. Terveystietoja on aivan ilmeisesti voinut vanhan käytännön aikana vuotaa paitsi siviilipalveluskeskuksessa myös palveluspaikoissa henkilöille, joilla ei ole niihin oikeutta tutustua, arvioi kantelun tehnyt Keltti.

Aseistakieltäytyjäliiton saamien tietojen mukaan on perusteltua syytä epäillä, että luottamuksellisia henkilötietoja kuten terveys- ja rikosrekisteritietoja on myöhemmin ollut muiden kuin siihen oikeutettujen käytettävissä, ja tätä koskevaa tietoa on eduskunnan oikeusasiamiehen käytettävissä, huomauttaa Keltti. Lapinjärven terveydenhoitohenkilöstöön kuuluva on tehnyt asiasta kantelun, joka tosin on peruttu. Asiassa on välttämätöntä tehdä uusi tutkimus, jossa puolueeton tutkija käy läpi asiakirjat ja tapahtumista kysytään muiltakin kuin virheellisistä menettelyistä ja niiden selvittämättä jäämisestä vastuussa olevilta virkamiehiltä, Keltti huomauttaa.

Myös esimerkiksi huumetestauksesta, sitä koskevasta merkinnöistä ja sen vaikutuksista palvelusvelvollisuuteen on apulaisoikeusasiamiehelle annettu toisenlaista tietoa kuin se, mitä olen saanut asiakkailtani, Keltti huomauttaa. Lapinjärveltä tulleen, nyttemmin

peruutetun kantelun perusteella lääkäreitä on keskuksessa painostettu perusteettomiin lausuntoihin. Oman tietoni mukaan palveluskelpoisuuspäätöksiä on saatettu tehdä ilman testausta tai muuta lääkärintarkastusta, vain esitutkinnassa myönnetyn huumausaineen käytön perusteella, Keltti toteaa.

Keltin arvion mukaan siviilipalveluskeskuksesta on kotiutettu ja vapautettu määrääjäksi kymmenittäin siviilipalvelusmiehiä virheellisen menettelytavoimien ja riittämättömien perusteiden. Korkein hallinto-oikeus antoi 4.9.2001 päätöksen, jossa yksi tällainen päätös kumottiin. Mies oli kotiutettu 20.9.1999 huumetestin perusteella; yhteensä määrääjäksi vapautettiin 11 miestä samankaltaisista syistä. Ylivoimainen Harri Skogin ja ylitarkastaja Marja Viiman 4.2.2000 apulaisoikeusasiamiehelle antamassa lausunnossa kuvaillaan: "Keltin kantelukirjelmä huumausaineita koskevalta osin johtuneen keskuksessa vuonna 1999 tehdystä useaa miestä kerrallaan koskeneesta huumetestistä. Tällöin eräänä maanantaiaamuna ilmoitettiin, että käskynjoon jälkeen kaikille legioonalaisille (palveluspaikkaa vailla oleville) tehdään huumetestit." Työministeriön antama kuvaus tapahtuneesta poikkeaa tapahtumasta osallisten ja heidän testin "vapaaehtoisuudesta" testattaville antaman kuvan osalta muutoin suuresti siitä, mitä läsnä olleet siviilipalvelusmiehet ovat minulle kertoneet, Keltti huomauttaa.

jossa järjestettiin totaali kieltäytymistä käsitellyt keskustelutilaisuus. Erityisesti totaali kieltäytyjiä kiinnosti tuomiosta valittaminen ylempiin oikeusasteisiin ja totaali kieltäytyjille järjestettävä tukitoiminta. Vankilaloista kertonut, Helsingin työsiirtolassa totaali kieltäytymisestä saamansa 197 päivän vankeusrangaistuksensa vuonna 1997 kärsinyt, Hans Hellen sai vastata moniin kysymyksiin. Myös Amnesty Internationalin mielipidevanki-adoptioista keskusteltiin vilkkaasti.

Kohti uutta ennätystä

Totaali kieltäytyjien määrä on kasvanut viime vuosina erittäin voimakkaasti. Vuonna 1999 tuomittiin käräjäoikeuksissa 56 totaali kieltäytyjää, kun määrä jäi aiempina vuosina kymmenen tietämille. Määrä on suurin sitten vuoden -87, jolloin siihen asti järjestelmällisesti asevelvollisuudesta kieltäytyneet Jehovan todistajat vapautettiin kokonaan palvelusvelvollisuudesta. Aseistakieltäytyjäliiton lakiasiansihteeri Juha Keltti pitää mahdollisena, että tänä vuonna saavutetaan jälleen uusi ennätys tuomittujen totaali kieltäytyjien määrässä.

Yksi totaali kieltäytyjien määrän kasvuun vaikuttanut tekijä on siviilipalveluksen kohtuuton pituus, johon monet kieltäytyjät vaativat lyhennystä. Kasvu ei kuitenkaan selity yksin sillä: myös koko asevelvollisuusjärjestelmää vastustavien totaali kieltäytyjien määrä on kasvanut.

Totaali kieltäytyjien rangaistukset ovat Suomessa poikkeuksellisen ankaria. Esimerkiksi Ruotsissa totaali kieltäytyjälle tuomittava vankeusrangaistus voi pisimmillään olla neljä kuukautta ja sen lyhentämisestä entisestään on keskusteltu. Muista vangeista poiketen totaali kieltäytyjällä ei ole mahdollisuutta anoa ehdonalaista vapautta (ellei hän halua suorittaa siviilipalvelustaan loppuun), vaan tuomio on suoritettava päivälleen.

S

Hovioikeus kumosi muurinmurtajien vankeustuomiot

HELSINGIN HOVIOIKEUS KUMOSI 5.9.2001 kahden antimilitaristiaktiivin edellisen vuoden kesäkuussa käräjäoikeudessa saamat ehdolliset vankeustuomiot, koska syyte oli nykyisen lainsäädännön mukaan vanhentunut. Pauli Jyrkinewsky ja Jarno Salminen osallistuivat marraskuussa 1997 Muurinmurtajat -ryhmän järjestämään mielenosoitukseen Helsingin kutsuntatilaisuudessa yhdessä kahden henkilön kanssa, joita ei saatu lainkaan haastettua oikeuden eteen.

21.11.-97 järjestetyllä tapahtumalla protestoitui sitä vastaan, että kutsuntatilaisuudet - joissa säädösten mukaan tulisi olla tarjolla puolueetonta informaatiota myös aseistakieltäytymisestä - on kyllästetty sotilaallisella peliilyllä ja siviilipalvelusvaihtoehdoita kuitataan tavallisesti huomautuksella. Muurinmurtajat aloittivat kutsuntatilaisuuden karnevalisoimisen torvifanfaarilla, jota seurasi aseistakieltäytyjämanifestin lausunta ja kutsuntalääkärin todistuksen repiminen symbolisena mielenosoituksena maailmanrauhan puolesta. Kutsuntatilaisuudessa paikalla ollut vanhempi konstaapeli kanti yhden tapahtumaan osallistuneen hiuksista ulos muiden poistuessa niskuroimatta. Tapahtuma toi mukanaan syytteen "julkisen kotirauhan rikkomisesta", jota käsiteltiin käräjäoikeudessa vasta yli kaksi ja puoli vuotta myöhemmin. Helsingin käräjäoikeus langetti Salmiselle ja Jyrkinewskylle 21.6.2000 60 vrk:n ehdollisen vankeusrangaistuksen.

Totaali kieltäytyjä ei myöskään voi suorittaa rangaistustaan yhdyskuntapalveluna eikä totaali kieltäytyjien kohdalla sovelleta niin sanottua nuorisorangaistusta.

Kohta 40 vuotta täyttävä arvostettu ihmisoikeusjärjestö Amnesty International on tunnustanut vuoden -99 syksystä alkaen jo 22 suomalaista totaali kieltäytyjää kansainväliseksi mielipidevangiksi. Amnesty perustelee totaali kieltäytyjien mielipidevanki-adoptioita sillä, että Suomen siviilipalvelus on pituudeltaan rangaistuksenomainen. Euroopan Unionin ainoat Amnesty Internationalin tunnustamat mielipidevangit ovat tällä hetkellä Suomessa.

SAMPISA OINAALA

Muista totaali kieltäytyjää kirjeellä tai kortilla

ILKKA FORSBLOM
(26.3.2001-13.10.2001)
Helsingin työsiirtola
PL 36
01531 VANTAA

JESSE KARILUOTO
(14.5.2001-8.11.2001)
Helsingin työsiirtola
PL 36
01531 VANTAA

JARKKO MAUNO
(13.8.2001-28.2.2002)
Helsingin työsiirtola
PL 36
01531 VANTAA

MIKKO KORHONEN
(16.7.2001-31.1.2002)
Uudenmaan lääninvankila/
avovankilaosasto
PL 20
05401 JOKELA

JUHA MIKKOLA
(1.9.2001-20.1.2002)
Satakunnan vankila
Huittisten osasto
Toivarintie 581
32700 HUITTINEN

ILKKA TILLANEN
(23.7.2001-16.1.2002)
Naarajärven vankila
PL 1
76851 NAARAJÄRVI

LAURI PYNNÖNEN
(14.8.2001-1.3.2002)
Naarajärven vankila
PL 1
76851 NAARAJÄRVI

ALEKSI SUTINEN
(1.6.2001-17.12.2001)
Kuopion vankila
PL 7
70101 KUOPIO

ARI SAASTAMOINEN
(1.8.2001-30.1.2002)
Juuan avovankilaosasto
PL 26
83901 JUUKA

Totaalikieltäytyjä loikkasi länteen

JANNE HERENEN/EMI

...jatkoa etusivulta

- Suomen lakiin kirjoitettu mahdollisuus suorittaa siviilipalvelus asepalveluksen sijaan ei täytä Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenmaiden hyväksymää ihmisoikeusjulistusta siten, että ajatus-, aatteen-, ja mielipiteenvapaus toteutuisi.

Näkemyksellä on kansainvälistä poliittista painoa. Euroopan parlamentin julkilausumassa vuodelta 1994 todetaan, että siviilipalveluksen ei tulisi olla yhtään asevelvollisuutta pitempi. Amnesty International on tunnustanut jo 22 suomalaista totaalkieltäytyjää mielipidevangeiksi, koska katsoo, että suomalainen siviilipalvelus on luonteeltaan rangaistuksenomainen.

Jos Jussi palautetaan Suomeen nauttimaan totaalkieltäytyjän kakustaan, voi hänkin hakea mielipidevangan statusta - ja varmasti myös saa sen.

Jussin mukaan Suomen palvelusvelvollisuusjärjestelmä ei kohtelee muutenkaan eri ihmisryhmiä tasavertaisuusperiaatteen mukaisesti. Naisilla ei ole palvelusvelvollisuutta ja kaikki ahvenanmaalaiset ovat vapautettuja palveluksesta. Jussi kysyy myös, miksi toisten vakaumus tunnustetaan, mutta toiset pasitetaan linnaan:

- Jehovan todistajien ei tarvitse suorittaa minkäänlaista palvelusta uskontokuntansa jäsenyyden perusteella. Voidaan kysyä, mikä tekee Jehovan todistajien aseettomasta maailmankatsomuksesta perustavanlaatuisesti erilaisen kuin muiden aseistakieltäytyjien.

Euroopan ytimeen

Jussi pakeni Belgiaan, koska se ei ole sitoutunut täysin Amsterdamin sopimukseen, jossa EU-maat luokittelevat

toisensa ns. turvallisiksi maiksi. Belgia käsittelee yhä jokaisen turvapaikkahakemuksen yksilöllisesti.

- Toisaalta Belgia on EU:n ytimessä, joten asiaa ei voida noin vain sivuuttaa. Belgiaan oli myös käytännössä mahdollista mennä, passia kun ei tarvita. Minullehan ei myönnetä passia totaaliuomiostani johtuen.

Jussin hakemus on otettu käsittelyyn ja hänestä on otettu Belgian käytännön mukaisesti niin sormenjäljet kuin keuhkokuvatkin. Kuulustelut alkoivat lokaan puolessa välissä.

Belgiassa Jussi on rauhanjärjestöjen Forum voor Fredesactien ja Mother Earthin hoivissa. Järjestöt tarjoavat Jussille ylläpidon vapaaehtoistöitä vastaan. Näin varmistetaan myös, ettei vankilatuomiota vastaan kapinoiminen muodostu toimettomuuden vankilaksi. Turvapaikkaprosessista saattaa tulla pitkä, vähintään kuukausien kesto. Mahdollisten valitusten myötä hommaan voi kulua jopa yli vuosi.

Eurototaali

Jussia voi nimittää 'ensimmäiseksi eurooppalaiseksi aseistakieltäytyjäksi'. Euroopan historiassa on toki ollut aseistakieltäytyjiä yhtä kauan kuin on ollut Euroopan historiaakin, mutta "tapaus Hermaja" nostaa aseistakieltäytymisen uudella tavalla eurooppalaiseksi kysymykseksi.

Suomen asema ainoana mielipidevankeja omaavana EU-maana ei ole häirinyt eduskuntaamme siinä määrin, että siviilipalveluslakia olisi muutettu. Tapaus Hermaja lisää vettä kansainväliseen painostusmyllyyn. Jussi uskoo, että viime vuosina metsään menneiden siviilipal-

veluslain uudistamisyritysten jälkeen eduskuntaan on vaikutettava entistäkin enemmän kansainvälisen painostuksen kautta.

Jussi protestoi karkuruudellaan myös EU:n militarisoitumista vastaan. Belgia ajaa puheenjohtajuuskaudellaan eurooppalaisten interventiojoukkojen perustamista. Panostamalla konfliktien aseelliseen hallintaan valitaan myös aseellinen näkökulma konfliktien ratkaisuun.

YK:n heikentynyt rooli kansainvälisten konfliktien ratkaisussa sekä viimeaikaiset tapahtumat Balkanilta Tshetsheniaan ja Afganistaniin kertovat karua kieltään siitä, että maailmanpolitiikassa on tapahtunut juuri tällainen käänne. EU on valitettavasti seuraamassa perässä.

- Maapallon ongelmat ja poliittinen jännittyneisyys johtuvat räikeästä sosiaalisesta ja taloudellisesta epätasa-arvoisuudesta, eikä tämänlaatuista ongelmia ratkaista väkivallalla, vaan ihmisten välillä solidaarisuudella, suvaitsevaisuudella ja yhteisymmärryksellä. Armeijat edustavat ja puolustavat itsestä oman eduntavoittelua, eivätkä nähdäkseen milloinkaan pysty luomaan rauhan tilaa maapallolle - eivätkä edes väliaikaisesti.

Sotavoimat yhdentyvät ja kansainvälistyvät. Aseistakieltäytyjien on tehtävä samoin. Jussi viitoittaa tietä kohti 'eurooppalaista aseistakieltäytymistä'.

JUKKA PELTOKOSKI JA TANJA SIIPPAINEN

Turvapaikkaprosessin etenemistä seurataan Jussin tukikampanjan sivuilla osoitteessa www.co.jyu.fi/~tema.

Kirjoitus on osin julkaistu Voima 09/01

Reservinkieltäytyjät tyytymättömiä täydennyspalveluksen sisältöön

jatkoa etusivulta...

Ainoaksi opetusosuudeksi jäi kuitenkin Soinion viiden päivän mittaisen palveluksen alussa pitämiä puolentoista tunnin esitys viikon ohjelmasta, Pekkala kertoo. Loppuviikon Pekkala kaivoi ojaan. Täydennyspalvelusmiehiä määrättiin myös niitto- ja maalaustöihin. "Ei siinä ollut tavoitteena saavuttaa jotakin, ainoastaan työllistää reservinkieltäytyjät", Pekkala summaa ajatuksensa palveluksen sisällöstä.

Viralliset vastaukset...

Eero Soinio teroittaa lyhyessä vastauksessaan, ettei kyseessä ole työministeriön virallinen kannanotto. Kysymyksen siviilipalvelusmiesten, joihin täydennyspalvelusmiehetkin lukeutuvat, sodan- ja kriisinaikaisesta asemasta Soinio kuitaa toteamalla jokaisen kansalaisen olevan "velvollinen puolustamaan isänmaatamme". Soinio viittaa valmiuslainsäädäntöön, joka määrittää kansalaisten määräämistä "erityisiin tehtäviin kriisitilanteissa ja sota-aikana". Lopuksi Soinio toteaa, ettei siviilipalvelusmiesten asemasta ole laissa erillistä mainintaa.

Kysymykseen siitä, minkä ministeriön alaisia siviilipalvelusmiehet mahdollisen sodan aikana ovat, Soinio vastaa, että Pääesikunnalla on hänen oman lakitulkintansa mukaan oikeus määrätä täydennyspalvelusmiehet liikekannallean tilanteissa jonnekin palvelukseen. Soinio tulkitsee myös,

että täydennyspalvelusmiehet kuuluvat armeijan nostoväkeen. "Tästä ei lainsäädäntöä ole tietääkseni olemassa", vastaa Soinio kysymykseen siviilipalvelusmiesten sodanaikaisista tehtävistä.

Epätarkan lainsäädännön vuoksi täydennyspalvelus ei Soinion mukaan ainakaan toistaiseksi tähtää siihen, että sen kautta saataisiin erityisvalmiuksia niihin tehtäviin, joihin reservinkieltäytyjät voisivat kriisi- tai sotatilanteissa joutua.

Täydennyspalvelusta Lapinjärvellä Soinio kuvaa "ympäristön hoito, kohennus ja -suojelutehtävissä" tapahtuvaksi käytännön työpalveluksi, johon luontotyypistä opetusta sisältyy hyvin vähän. Neljä vuotta voimassa olleen käytännön Soinio kertoo olevan työministeriön hyväksymä.

...eivät tyydytä

Hannes Pekkala ei ole tyytyväinen Soinion vastauksiin. "Soinio vastasi vain virkansa puolesta, muttei perustellut asioita", Pekkala pohtii.

Täydennyspalveluksen sisällön kehittämistä Pekkalla on monia ideoita. Hän kertoo, että monet täydennyspalvelusmiehet olisivat halunneet työpalvelun sijasta osallistua siviilipalvelusmiehille samaan aikaan pidetyille luennoille, joiden otsikoihin mahtui monia reservinkieltäytyjiä kiinnostaneita aiheita. Erityisesti täydennyspalvelusmiehet olisivat Pekkalan mukaan kaivanneet aseistakieltäytymistä ja

eettisiä kysymyksiä valottavia luentoja sekä keskustelua heidän omista, reservinkieltäytymiseen johtaneista, valinnoistaan. Monet olisivat myös kaivanneet tietoa Aseistakieltäytyjäläiiton toiminnasta.

Täydennyspalvelusta järjestetään tällä hetkellä Lapinjärven lisäksi Kiuruvedellä, jossa palvelus koostuu Lapinjärvestä poiketen ensiapuun, väestönsuojeluun ja kriisivalmiuteen perehdyttävästä luokkaopetuksesta. Aiemmin täydennyspalvelukseen määrättiin vain ne reservinkieltäytyjät, joilla kieltäytymishetkellä oli voimassa-oleva kertausharjoituskutsu. Nykyisin palvelukseen kutsutaan kuitenkin kaikki reservinkieltäytyjät Lapinjärven koulutuskeskuksen muutettua käytäntöä. Vanha käytäntö olisi vapauttanut mm. Hannes Pekkalan täydennyspalveluksen suorittamisesta.

SAMPISA OINAALA

Täydennyspalveluksesta kerrottiin myös S&T:n kahdessa edellisessä numerossa.

Aseistakieltäytyjien asema sota- ja kriisitilanteissa yhä määrittämättä

EERO SOINION vastaus täydennyspalvelusmiesten kirjelmään kuvastaa sitä epämääräisyyttä, jolla nykyinen laki määrittelee aseistakieltäytyjien sodanaikaisen aseman. Nykyisen lain mukaan siviilipalvelusmiehet on vapautettu aseellisesta palveluksesta rauhan aikana; heidän sodanaikaisesta asemastaan ei tarkkaa määritelmää löydy. Saman määritelmän voidaan tukita koskevan myös totaalkieltäytyjiä.

Vaikka aseistakieltäytyjien sodanaikainen asema on nykyisessä vakaassa tilanteessa varsin teoreettinen, on kyseessä merkittävä periaatteellinen ongelma. Aseistakieltäytymisoikeuden rajoittaminen rauhan aikaan on eettisesti tuomittavaa. Nykytilanteen voidaan katsoa myös loukkaavan aseistakieltäytyjien ihmisoikeuksia.

Aseistakieltäytyjäläiitto on jo vuosia vaatinut tämän ikuisuus-kysymyksen ratkaisemista siten, että aseistakieltäytymisoikeus tunnustetaisiin myös mahdollisen sodan tai kriisin aikana.

Samaa ratkaisua esittää myös siviilipalveluksen kehittämistarpeita vuonna 1999 työministeriön pyynnöstä selvittänyt oikeushistorian ja roomalaisen oikeuden professori Jukka Kekkonen, joka löytää lakimuutokselle myös käytännön syyn. Kekkonen mukaan aseistakieltäytymisoikeuden laajenus "ainoastaan kirjaisi lakiin sen itsestäänselvyden, että kouluttamattomia miehiä ei ole tarkoituksenmukaista käyttää aseellisiin tehtäviin missään olosuhteissa".

Valitettavasti ongelman ratkaisu karsiutui vuonna 2000 työministeriön alkuperäisestä esityksestä siviilipalveluslain muuttamiseksi - huhujen mukaan oikeusministeriön vaatimuksesta. Tälle on hankala löytää perusteita: jo nykyiset valmius- ja puolustustilalait riittäisivät määrittämään aseistakieltäytyjien sodanaikaisia tehtäviä. Työministeriön tulisi ottaa asia uudelleen esille ikuisuus-kysymyksen ratkaisemiseksi.

Kokemus työleiriltä

TULLESSANI TÄNNE HELSINKIIN ”Ruokaa ei aseita” –työleirille kahdeksi viikoksi, minulla ei ollut mitään käsitystä mitä on odotettavissa.

Olin kuullut työleireistä ”Volunteers for Peace” (vfp.org)-nimiseltä järjestöltä, joka levittää luetteloja eri puolilla maailmaa järjestettävistä työleireistä, jotka liittyvät maailmanrauhan edistämiseen. Sain erittäin pitkän listan leirivaihtoehtoista ja päädyin Helsinkiin, jossa järjestettävän työleirin nimi oli ”Food not Bombs.” Minut hyväksyttiin leirille noin kuukautta myöhemmin ja vaikka tiesin mitä minun piti tuoda leirille (makuupussi ja työvaatteet) ja että aiomme laittaa kasvisruokaa, en todellakaan tiennyt mitään ”Ruokaa ei aseita”-kampanjasta.

Niinpä en juurikaan tiennyt mitä odottaa, paitsi että Suomessa on kesäisin viileää, ja odotin saavani jotain helpotusta San Diegon polttavaan kuumuuteen (siellä on aurinkoista ja kuumaa ympäri vuoden).

Yllätyksekseni Helsingissäkin oli kuumaa ja kosteaa kun saavuini tänne! Siitä on nyt jo yli viikko, ja sama lämpöaalto jatkuu yhä. Täällä on jopa kuumempaa kuin San Diegossa tällä hetkellä!

Löysin talon jossa minun oli määrä asua, se oli nimeltään Rauhanasema. Siellä on useiden eri järjestöjen toimistoja, muun muassa KVT:n, ja se on aika iso. Se on keskellä toimistorakennuksia, joten talona se näyttää vähän joukkoon sopimattomalta noiden suurien rakennusten keskellä. Silti se oli tervetulleeksi toivottava, lämmin ja kotoisa näky ihmiselle, joka on juuri matkustanut melkein 10.000 kilometriä ja oli vähän väsynyt.

SIMO HELLENEN

Odotin, että nukumme lattialla ja juuri näin olikin. Noin 15 ihmisen joukko leiriytyi lattialle levitetyille patjoille joka iltana. Kuusi meistä oli eri maista, useimmat Länsi-Euroopasta. Loput olivat suomalaisia.

Jokaisena päivänä teemme itsellemme vegaaniruokaa, jonka olemme saaneet lahjoituksena ja jonka voimme puhdistaa. Näin ollen eläimiä ei tapeta ruokaamme varten ja hyödynnämme myös ruokaa, jonka supermarketit olisivat muuten syystä tai toisesta heittäneet pois.

Kaksiviikkoisen oleskeluni aikana tarjoamme vegaaniruokaa julkisella paikalla viisi kertaa. Homma toimii näin: valmistamme paljon lahjoitettua ruokaa valitua Helsingin aluetta varten. Sen jälkeen

pakkaamme sen ja se viedään autolla julkiselle paikalle, jossa meidän on määrä jakaa se. Kaikki paitsi autonkuljettaja menevät jakopaikalle polkupyörällä, sillä tämä liikkumisen muoto on energiankulutuksen suhteen tehokkain.

Koska olemme mainostaneet tapahtumia etukäteen, tavallisesti syntyy jonoja ja kaikki ruokaa jaetaan puolessa tunnissa. Kaikki ovat tervetulleita hakemaan ruokaa – heidän ei tarvitse todistaa, että tarvitsevat sitä.

Jos ihmiset kysyvät meiltä ryhmästä, kerromme heille, että mielestämme rahat ovat paremmassa käytössä jos ne käytettäisiin nälkäisten ruokkimiseen kuin aseisiin.

Ruokaa, ei aseita –työleiri kritisoi sotilasmenoja

Viime talvena syntynyt idea kansainvälisestä Ruokaa, ei aseita –työleiristä toteutui heinäkuun jälkipuolella Kansainvälinen vapaaehtoistyö ry:n, Aseistakieltäytyjäliiton ja Helsingin Ruokaa, ei aseita ryhmän yhteistyönä. Leiri keräsi Helsinkiin vapaaehtoistyöntekijöitä kuudesta eri maasta. Kaksiviikkoisen työleirin aikana jaettiin ilmaista ruokaa viitenä päivänä eri puolilla kaupunkia.

HEINÄKUUN 16. PÄIVÄNÄ alkaneen leirin tukikohtana toimi Rauhanasema, joka oli saatu kokonaan leiriläisten käyttöön muiden siellä majoittavien järjestöjen viettäessä kesälomaa. Ensimmäinen leiripäivä kului Slovakiasta, Pohjois-Irlannista, Itävaltasta, Sveitsistä, Puolasta ja Yhdysvalloista saapuneiden leiriläisten sekä leiriä organisoineiden puolenkymmenen suomalaisen tutustuttua toisiinsa.

Tutustumista ja ensimmäistä yötä helleaallon ja lähes trooppisen kosteuden yllättämässä Helsingissä seurasi opinto-osuus, jolla pyrittiin valottamaan Ruokaa, ei aseita –kampanjan toimintaa ja ajatuksia toiminnan taustalla. Opinto-osuudessa kerrattiin Ruokaa, ei aseita –kampanjan historiaa, perehdyttiin asunnottomuuteen ja syrjäytymiseen Suomessa ja pohdittiin turvallisuutta ja militarismia. Opinto-osuuden anti oli useimmille leirille saapuneille uutta: vain pari heistä tunsivat kampanjan ennestään.

Leirin ensimmäinen ruoanjakotapahtuma järjestettiin torstaina 19.7. Itä-Helsingin uusimmassa, 90-luvulla rakennetussa Meri-Rastilan lähiössä, joka on saanut taksikuskeilta alueella asuvien maahanmuuttajien johdosta lisänimen ”Mogadishu”. Ahkerasti liisteröity-

jen julisteiden ja paikallislehdissä julkaistujen ilmoitusten houkuttamana paikalle saapui puolitoista-sataa nälkäistä ja ruoka jaettiin loppuun runsaassa puolessa tunnissa.

Seuraavan päivän ruoanjako kokosi Jakomäen ostoskeskuksen tuntumaan saman verran ihmisiä. Ruokailijoiden joukosta löytyi mm. 70-luvun alussa siviilipalveluksen suorittanut runoilija ja lapsuudessaan talvisotaa Viipurista Pohjanmaalle paennut mies, jonka puheet aseriisunnasta ja väkivallattomuudesta olivat sodan jälkeisinä vuosikymmeninä kaikuneet kuuroille korville.

200 kiloa juustoa

Seuraavalla viikolla järjestetyissä kolmessa ruoanjakotapahtumassa jaettiin lämpimän ruoan, leivän ja teen lisäksi yhteensä yli 200 kiloa juustoa ja muita maitotuotteita, jotka Espoolainen kauppias lahjoitti Ruokaa, ei aseita –kampanjalle kaupan kylmälaiteiden rikkouduttua. Ruokaa jaettiin Kontulassa ja Mellunmäessä molemmissa parillisadalle ihmiselle. Jakopaikoille oli kerääntynyt ihmisiä ruokaa odottamaan jopa tuntia ennen tapahtumien alkua ja ruoanjakajien teltan

eteen muodostunut jono kasvoi ajoittain kymmenien metrien mittaiseksi.

Hakaniemessä työleirin päätteenä järjestettyä ruoanjakotapahtumaa väritti leiriläisten toteuttama useasta näytöksestä koostunut katu-teatteriesitys. Esityksessä rikkaat ihmiset kävelivät ruokaa jonottavien ihmisten ohi halveksivasti nauruskellen omaan pöytänsä, johon tarjoilija toi pian suuren kuvun. Kuvun alta paljastuikin ruoan sijasta aseita, joita rikkaat yrittivät nälkäisinä epätoivossaan pureskella.

Muissa näytöksissä nähtiin mm. Rambo, jonka massiivisen aseensa sisältä löytyi ruokaa. Katuteatteriesitys päättyi yhteislauluun: ”Lots of good food for free/ instead of states authority...”.

Samana päivänä ruokaa jakoi myös Lappeenrantaan perustettu uusi Ruokaa, ei aseita –ryhmä.

Ekoyhteisö ja kierrätystyöpaja

Ruoanvalmistuksen ja jakamisen lisäksi leirille mahtui paljon muutakin ohjelmaa. Leiriläiset vierailivat kierrätystyöpaja Tempussa, joka toteuttaa paikallista kierrätystoimintaa länsihelsinkiläisessä Pohjois-Haagan lähiössä. Samalla

Uskomme, että voimavaroja tuhlaamaan aseisiin ja ne olisi parempi sen sijaista käyttää ruokaan, erityisesti vegaaniruokaan, joka ei vahingoita eläimiä.

Olen havainnut ihmisten ruokkimisen varsin antoisaksi kokemukseksi. Kun katson hymyjä heidän kasvoiltaan ja kuulen heidän sanovan ”kiitos”, minusta tuntui paljon paremmalta kuin jos olisin vain laittanut 20 dollaria kirjekuoreen ja lähettänyt sen jollekin hyväntekeväisyysjärjestölle!

Tällaisessa lyhyessä artikkelissa olisi mahdollista kertoa kaikista kokemuksista ja mitä ne ovat minulle merkinneet. Kaikki me leiriläiset olemme työskennelleet yhdessä, leikkineet yhdessä ja nauraneet yhdessä. Eri kotimaat ja äidinkieli, eri-ikäisyys tai erilaiset maailmankatsomukset eivät ole erottaneet meitä, vaan antaneet mahdollisuuden oppia toisiltamme ja juhlaa kaikkea erilaisuutta pienen leirimme sisällä.

Ja nyt meidän pikku Ania, 18-vuotias tyttö Puolasta, tulee kertomaan minulle, että on aika alkaa tiskata astioita, joista olemme juuri jakaneet ruokaa nälkäisille. Hän pyytää sanomaan teille kaikille ”hei” ja että hän on oppinut, että muta- ja vesisota on hauska tapa poistaa stressiä ja – miksi ette kokeilisi sitä itse seuraavalla leirillänne!

PATTY MORRISON

Kirjoittaja asuu San Diegossa, Californiassa, USA:ssa. Hän osallistui kansainväliselle Ruokaa, ei aseita –työleirille Helsingissä Heinäkuussa 2001.

tutustuttiin työpajan yhteydessä toimivaan Saha ry:een, joka kunnostaa työkaluja kehitysmaihin vietäväksi ja puutarhapalstan, jossa Tempun väki harjoittelee luonnonmukaisen viljelyn alkeita.

Viikonlopun leiriläiset viettivät Kuusiluodon saarella, jossa Vanhankaupungin kulttuuri-ekologinen klubi pyrkii luomaan ympäristöä mahdollisimman vähän rasittavia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja elvyttämään perinteisiä rakennus- ja viljelymenetelmiä.

Useimmat leiriläiset osallistuivat myös Helsingissä leirin aikana järjestettyihin tukimielenosoituksiin Genovaan samaan aikaan kokoontuneille vapaakaupan vastustajille. Poliisin ampuman mielenosoittajan muistotilaisuuteen leiriläiset osallistuivat toteuttamalla kuolemaa symboloineen katuteatteriesityksen.

Turvallisuuspolitiikan kritiikkiä

Leirillä kritisoitiin Suomen turvallisuuspolitiikan kapeakatseisuutta ja tuotiin esille ongelmia, jotka monilta puolustusvoimien lobbareiden sokaisemilta päättäjiltä tuntuvat unohtuneen. Erityisesti kiinnitettiin huomiota syrjäytymiseen ja köyhyyteen, joiden kasvu on paljon sotilaallisia uhkia suurempi ongelma. Ruokaa jaettiin leirin aikana lähiössä, joissa köyhyyden aiheuttamat ongelmat ovat selkeimmin nähtävissä.

Hallituksen köyhyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi keväällä laatima ”köhyyspaketti” jäi torsoiksi. 750 miljoonan korotus sosiaalimäärärahoihin tuo nimellistä helpotusta kaikkein heikoimmassa

tilanteessa oleville, mutta ei riitä torjumaan köyhyyttä. Sen sijaan sotilasmäärärahoihin saatiin jälleen runnottua kenraalien kaipaama miljardiluokan tasokorotus, vaikka mitään konkreettista konfliktinuhkaa ei Suomen lähialueilta ole löydettävissä.

Todellista turvallisuuspolitiikkaa olisi kansalaisten hyvinvoinnin ja perustoimeentulon turvaaminen asehankintojen ja järjettömän suuren reservin ylläpitämisen sijasta.

Ajatuksia ja ideoita

Ruokaa, ei aseita –työleiri oli kokonaisuutena erittäin onnistunut. Kaikki leirille saapuneet vapaaehtoiset innostuivat kampanjan ideasta ja yhteisenkin leirillä oli hyvä. Leiri sai myös kiitettävästi julkisuutta.

Työleiri tarjosi Helsingin Ruokaa, ei aseita –ryhmälle mahdollisuuden jakaa ruokaa normaalin jakopaikan Hakaniemen lisäksi lähiössä. Lähiöiden yleisömenestys poiki myös idean toisen Ruokaa, ei aseita –ryhmän perustamisesta Itä-Helsinkiin.

Ensimmäinen kansainvälinen Ruokaa, ei aseita –työleiri jää tuskin viimeiseksi. Varmasti tulevaisuudessa nähdään vapaaehtoisia ulkomaalaisia soppakauhan varressa uuden leirillä tehdyn banderollin alla.

SAMPSPA OINAALA

Muurinmurtajat kaivoivat mielipidevangille tunnelia vapauteen

ANTIMILITARISTINEN kansalaistottelemattomuusryhmä Muurinmurtajat järjesti torstaina 23.8. kansalaistottelemattomuus- tapahtuman Helsingin tutkintavankilassa Katajanokalla parhaillaan vangittuna olevan totaali kieltäytyjä Antti Rautiaisen vapauttamisen puolesta. Kolme antimilitaristiaktiivia heitti vankilan muurille lakanaköyden ja alkoi kaivaa vankilan muurin ali tunnelia vertauskuvallisena osoituksena siitä, etteivät voi hyväksyä ihmisten vangitsemista mielipiteidensä johdosta. Poliisi keskeytti kaivamisen reilun puolen tunnin jälkeen. Tapahtumaan osallistuneiden henkilötiedot kirjattiin ylös, mutta ketään ei kiinnitetty.

22-vuotias Antti Rautiainen on totaali kieltäytyjä, joka ei halua osallistua myöskään kutsuntoihin. Tämä onkin johdonmukaisin tapa osoittaa vastalause asevelvollisuusjärjestelmää kohtaan, sillä kutsunnat ovat tilaisuus, joissa ihmisten palvelusvelvollisuus sotakoneistoa kohtaan määrätään - ja myös aseistakieltäytyjien palveluskelpoisuus määriteltäisiin mahdollisia sodanaikaisia tehtäviä varten, sillä aseistakieltäytymisoikeushan on Suomessa tunnustettu vain rauhan aikana.

SIMO HELLESTEN

Rautiainen vangittiin heinäkuun puolivälissä suorittamaan 59 päivän muuntorangaistusta. Vankeus on seurausta hänelle vuosina 1997-2000 kutsunnoista poisjäämisistä sekä erilaisissa mielenosoituksissa langetetuista päiväsakoista. Sakot muutettiin vankeudeksi Helsingin käräjäoikeudessa viime vuoden elokuussa ja Kotkan käräjäoikeudessa tämän

vuoden huhtikuussa. Näillä näkymin Rautiaisella on edessään pitkä tuomio kierre, sillä voimassaoleva lainsäädäntö ei estä totaali kieltäytyjien useampiker taista tuomitsemista kaikissa tilanteissa. Kutsunnoista poisjääminen johtaa nimittäin nykyisessä tilanteessa erikoislaatuiseen sakkokierteeseen, joka on kohtuuton ja asettaa Rautiaisen kaltaiset kutsunnoistakin kieltäytyvät totaali kieltäytyjät eriarvoiseen asemaan muihin verrattuna. Kutsunnoista poisjäänyt totaali etsintäkuulutetaan ja kun hän joutuu

tekemisiin poliisin kanssa, hänelle langetetaan sakkorangaistus sekä uusi määräys saapua kutsuntoihin. Kun hän jättää menemättä, sama toistuu. Kierre saattaa jatkaa jopa useita vuosia ja tuottaa lukuisia sakkorangaistuksia, jotka taas muutetaan ehdottomaksi vankeudeksi, mikäli niitä ei varattomuuden takia kykene maksamaan. Kierteen jälkeen odottaa vielä "asevelvollisuudesta kieltäytymisestä" langetettava 197 vrk:n ehdoton vankeusrangaistus. Rautiainen määrättiin osallistumaan kutsuntoihin ensimmäistä kertaa marraskuussa 1997, joten hänen kohdallaan kierre on jatkunut jo lähes neljä vuotta ja tuottanut tähän mennessä kymmenen kutsunnoista kieltäytymisestä.

Muurinmurtajat on alkuvuonna 1997 syntynyt vapaamuotoinen antimilitaristinen kansalaisryhmä, jonka toimintatapana on avoin ja väkivallaton kansalaistottelemattomuus. Kyseessä oli jo yhdeksäs sen järjestämä kansalaistottelemattomuustapahtuma.

SIMO HELLESTEN

Food Not Bombs -Slovakia

Suomi ei ole ainoa maa, jossa Ruokaa ei aseita -kampanja voi hyvin ja laajenee. Väkiluvultaan suurinpiirtein samankokoisessa Slovakiassa on viimeisten parin vuoden aikana syntynyt säännöllisesti toimiva Food Not Bombs (slovakiaksi Jedlo namiesto zbraní) -ryhmä jo kuuteen kaupunkiin. Alla haastatellaan erästä maan pääkaupungin, Bratislavan, ryhmän aktiivia.

Milloin aloititte FNB:n Slovakiassa ja kuinka monella paikkakunnalla se toimii?

Food Not Bombs Slovakia aloitti joulukuussa 1999 ja toukokuusta 2000 lähtien olemme jakaneet ruokaa kahdesti viikossa. Tällä hetkellä ryhmiä on Bratislavan lisäksi myös Nitrassa, Trnavassa, Roznavassa, Kosicessa ja Popradissa.

Millainen Slovakian FNB:n juridinen asema on, onko se virallisesti rekisteröity?

Ei, emme ole rekisteröity järjestö, meillä ei ole virallisia sääntöjä, ei budjettia, ei mitään sellaista. Olemme noin 30 ihmisen joukko, joka kokoontuu jokaisena viikonloppuna: laitamme ruokaa, siivoamme keittiön, teemme banderolleja, jaamme lentolehtisiä eri puolilla kaupunkia... Hiljattain hankimme uuden polkupyörän, jota käytämme ruoan kuljettamiseen jakopaikalle.

Pidätkö FNB-toimintaa välttämättömänä ja arvostavako ihmiset sitä?

Tietenkin se on välttämätöntä. Paitsi lähimmäisten auttamisesta, kysymys on ruoan kierrättämisestä; vapaaehtoistyöstä; yhteisön vahvistamisesta; veganismin, ekologian, pasifismin, nälän syiden opettamisesta ihmisille.

Vaikea sanoa onko se arvostettua. Kun ihmiset näkevät että autamme ihmisiä kadulla, he pitävät siitä, he tukevat meitä. Kuitenkin heti kun alamme puhua yhteiskuntamme ongelmista, hymy katoaa heidän kasvoiltaan ja he lähtevät pois.

FNB:ssä ei ole kysymys pelkästään ihmisten ruokkimisesta kaduilla ja lahjoitusten keräämisestä. Haluamme myös ihmisten muuttavan itseään ja suhtautumistaan elämäänsä.

Miksi päätitte jakaa ruokaa kaduilla sen sijasta että jakaisitte sitä yhteistyössä muiden hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa?

Koska jaamme vegaaniruokaa, joka on valmistettu muuten pois heitetävistä ruokatarpeista, koska emme halua toimia piilossa vaan jakaa ruokaa keskellä kaupunkia, McDonaldsin edessä, jota yksikään hyväntekeväisyysjärjestöistä ei suostuisi tekemään. Ja kuten sanoin, avustaminen ei ole päämäärämme vaan vain osa toiminnastamme. Kuitenkin meillä on kontakteja moniin kaupungissamme toimiviin hyväntekeväisyysjärjestöihin ja monet niiden työntekijöistä ovat ystäviämme, erityisesti Bratislavskan katolicka charitan, joka jakaa ruokaa arkipäivisin ja Betlem Matky Terezyn, joka tarjoaa suojapaikkoja kodittomille.

Millaisia ovat tavalliset kokouksemme ja ruoanjakelumme? Kuinka monta ihmistä osallistuu ryhmänne toimintaan?

Tapaamme jokaisena lauantai-iltapäivänä yhden aikaan. Pidämme lyhyen kokouksen, keskustelemme, ja sen jälkeen teemme ruokaa pari tuntia. Sen jälkeen teemme toimistotöitä ja viideltä lähdemme jakelupisteeseemme. Ruoan jakamisen jälkeen osa ihmisistä tulee takaisin siivoamaan keittiömme ja tiskamaan.

Kerran kuussa menemme ennen ruoanlaittoa perjantai-iltapäivänä ruokatarvatarukkuun, jossa meidät jo tunnetaan ja josta saamme aina ruokaa pidemmäksi aikaa - vaikkapa neljä iso sakkia perunoita, vihanneksia; joskus saamme ruokaa liiankin paljon. Kerran saimme 500 kg tomaatteja ja yli kaksi tonnia banaaneja, mutta voimme ottaa vain sen verran kuin pystymme kuljettamaan. Lauantai-aamuisin menemme leipomoihin, joista saamme

satoja leipiä, pikkuleipiä, leivonnaisia yms., minkä jälkeen käymme myös paikallisissa kaupoissa ja sen jälkeen aloitamme ruoanlaiton keittiössämme.

Siellä pesemme ensin kaiken ruuan, paloitlemme sen ja teemme keiton. Keiton koostumus riippuu siitä, mitä ruokaa olemme saaneet kerättyä. Joskus teemme porkkana-, peruna- tai tomaattikeittoa. Ruokaa on laittamassa tavallisesti 20 ihmistä. Se valmistuu varsin nopeasti.

Tavallisesti 5-10 tyyppiä menee jakamaan ruokaa; ripustamme banderollit ja jaamme lentolehtisiä. Jaamme ruokaa 40-80 ihmiselle päivässä. Arvelisin, että on noin parinsadan ihmisen joukko, joka tulee säännöllisesti syömään. He pitävät ruoasta. Jaamme sitä muovivaasioista, jotka keräämme ruokailun jälkeen ja käytämme uudestaan. Emme jakele lusikoita ja pyrimme tuottamaan niin vähän jätettä kuin mahdollista. Ihmiset todella pitävät ruoasta, kaikki jaetaan tavallisesti puolessa tunnissa ja sen jälkeen menemme kotiin.

Kokkaamme lauantaisin myös sunnuntain ruoanjakoa varten. Aloitamme yhdeksältä, teemme ruoan valmiiksi ja jaamme sitä rautatieasemalla puoli yhdeltä. Kaiken kaikkiaan meillä on noin viidentoista hengen ydinjoukko, 30 ihmistä jotka auttavat ruoanlaitossa ja viitisenkymmentä ihmistä, jotka tukevat tapahtumiemme järjestämistä.

Kerro meille jotain itsestäsi, kuinka tulit mukaan FNB-kampanjaan, missä muissa ryhmissä ja järjestöissä toimit?

Olin kuullut FNB:stä ennen kuin aloitimme, mutta minulla ei todella ollut käsitystä kuinka se toimii. Alussa otimme vähän oppia muualla maailmassa toimivista ryhmistä ja ensimmäisessä tapaamisessa muotoilimme omat päämäärämme ja periaattemme. FNB on minulle

vain vapaaehtoistyötä, todellista työtani teen Sloboda Zvierat -järjestössä (PETA:n kaltainen eläinoikeusjärjestö). Saamme käyttää heidän keittiötään ja kokoustilojaan. Parhaillaan toimin uudessa Zi a Nechaj Zit -järjestössä ja Ludia Proti Rasizmu (Ihmiset rasismia vastaan) -liikkeessä. Olen ollut vegaani yhdeksän vuotta. Vuonna 1992 olin mukana kampanjassa sotilaspalvelusta vastaan. Ja muutama kuukausi sitten minusta tuli isä!

Mikä kiehtoo sinua eniten FNB:ssä: pasifismi, muiden ihmisten auttaminen, joku muu?

Aluksi ensisijaisesti pasifismi. Sen jälkeen näkemykseni on laajentunut ja nykyään minua kiehtoo ryhmien välinen solidaarisuus, veganismi, vapaaehtoistyö... FNB rauhanliikkeenä on kuitenkin yhä perusajatus ja haluaisimme kampanjoida enemmän asevarustelua vastaan.

Pidätkö eri maissa toimivien FNB-ryhmien välistä kommunikointia tärkeänä?

Aina on hyvä tietää kuka tekee mitä ja missä. Kuitenkin pidän ajatuksesta, että kyseessä ovat autonomiset ryhmät, joiden toiminta on täysin riippumatonta muista. Joskus ihmiset sanovat, että meidän FNB-ryhmämme on erilainen kuin muut, mutta mielestäni on jokaisen ryhmän tehtävä itse päättää missä muodossa tekee työtään. Erilaisuus on kaunista.

Entäpä kuinka poliisi suhtautuu? Tarvitsetteko luvan viranomaisilta jakaaksenne ruokaa kadulla? Mainitsit, että jaatte ruokaa McDonaldsin edessä. Miten he suhtautuvat?

Meillä ei koskaan ole ollut mainittavia ongelmia poliisin kanssa. He tuntevat meidät. Emme hae enää lupaa, mutta olen silti varma etteivät he tule estämään meitä auttamasta muita ihmisiä. Kukaan McDonaldsista ei ole toistaiseksi ollut meihin yhteydessä. Luultavasti heidän ei ole halua ongelmia. Jaamme ruokaa heidän sisäänkäyntinsä edessä ja sitä syövät ihmiset voivat istua samalla penkillä

sen niiden kammottavan muoviklovnin kanssa. Meillä oli aikaisemmin ongelmia rautatieaseman poliisin kanssa, mutta puhuttamme aseman johtajan kanssa siirsimme jakelupistettä kymmenen metriä sivummalle, eikä kukaan enää häiritse meitä. Meillä on paras mahdollinen paikka, ihmiset voivat istua penkeillä ja banderollimme ovat ilmoitustauluilla.

Mitä henkilökohtaisia tuntemuksia saat siitä mitä teet?

Tämä on paras tunne. Tällä hetkellä yritämme liittää ruoanjakelun yhteyteen enemmän muutakin toimintaa kuten katuperformansseja, jotta tapahtumamme eivät olisi vain ruoanjakoa vaan pystyisimme lähestymään ihmisiä paremmin. Kaikkein iloisin olen siitä, ettei meiltä ole jäänyt väliin yhtään viikonloppua sen jälkeen kun aloitimme ja ihmiset kaduilla voivat luottaa meihin.

Ainoat ongelmat ovat olleet nuorten aktivistien kanssa. He liittyivät meihin aktiivisina anarkisteina, mutta muutaman ruoanjakelun jälkeen aloittivat riidan ryhmämme kanssa. Sen jälkeen he perustivat oman ryhmänsä, mutta lopettivat kahden kuukauden jälkeen ja jättivät ihmiset ilman ruokaa. Tähän päivään mennessä he eivät ole palauttaneet tavaroitamme tai rahojamme. Tämä konflikti söi innostustamme pahasti.

Ensimmäiset FNB-osastot aloittivat kaksikymmentä vuotta sitten. Luultako, että FNB on edelleen olemassa 20 vuoden päästä?

Ehdottomasti. Pakko olla! Sehän riippuu vain meistä.

Millä tavoin Slovakian FNB eroaa muista maista?

En todellakaan tiedä varmasti. En ole koskaan käynyt tutustumassa muiden maiden ryhmiin. Muiden pitäisi kertoa meille. Voit löytää kaiken meidän toiminnastamme web-sivuiltamme www.jedlo.sk ja sen jälkeen kertoa meille.

Jedlo namiesto zbraní
<http://www.jedlo.sk>

Putinia muistettiin mielenosoituksilla

Venäjän presidentin Vladimir Putinin Suomen-vierailua värityivät mielenosoitukset, joilla muistutettiin, ettei Suomessa ole unohdettu Tsetseniassa yhä jatkuvaa julmaa sotaa, vaikka tiedotusvälineet ovat siitä viime aikoina vaienneetkin.

Ensimmäisen mielenosoituksen järjesti Oikeutta ihmisille! -ryhmä, joka kokoontui yhdeltä aamuyöllä 3.9. Putinin majapaikan, Valtion vierasmajan, edustalle. Ajankohdan ja paikan valinnalla mielenosoittajat pyrkivät korostamaan sitä, että siviilit kärsivät Tshetseniassa Venäjän armeijan toimista kaikkina vuorokauden aikoina ja että Putin on Venäjän armeijan ylipäällikön ominaisuudessa vastuussa kaikista armeijan Tshetseniassa toteuttamista ihmisoikeusloukkauksista.

Poliisi vei mielenosoituksen kestettyä noin vartin kaikki kuusi mielenosoittajaa putkaan sillä perusteella, että kaksi mielenosoittajaa oli puhaltanut pilleihin. Mielenosoittajat vapautettiin seuraavan

aamupäivän aikana. Kolmea kuulusteltiin epäiltyinä ilkkivallasta. Loppuja tullaan poliisin mukaan kuulustelemaan myöhemmin.

Toinen mielenosoitus oli vuorossa saman päivän iltana Presidentinlinnan edustalla Putinin illallistaessa sisällä Tarja halosen kanssa. Rauha Tsetseniaan -kansalaisliikkeen mielenosoitus keräsi kostean merituulen pyyhkimälle Kauppatorille pystytettyjen mellakka-aitojen (!) taakse viitisenkymmentä ihmistä vaatimaan sotateoimien lopettamista, humanitarista apua pakolaisille ja sotaristen tutkimista kansainvälisissä tuomioistimissa. Ennen Kauppatorille siirtymistä järjestettiin Kolmen sepän patsaalla tilaisuus, jossa esitettiin kannanottoja ja puheita Tsetsenian tilanteesta.

SAMPISA OINAALA

SIMO HELLENEN

Vankilauudistus laukaisi joukkoprotestin Turkissa

Turkin vasemmisto- ja kurdivangit ovat kapiinoineet Turkin toimeenpanemaa vankilauudistusta vastaan viime vuoden lopusta saakka. Yli kuusikymmentä ihmistä on menettänyt henkensä poliisiväkivaltaisuuksien ja nälkälakkojen seurauksena. Tragedia on herättänyt huomattavan vähän keskustelua lännessä.

Vuoden 2000 lopulla Turkin valtio päätti siirtää tuhannet vankiloissaan viruvat poliittiset vangit uusin, niin sanottuihin F-tyypin vankiloihin. Tähän saakka vankeja on pidetty 10-20 ihmisen osastoissa. Uusissa tiloissa vangit joutuvat 1-3 ihmisen selleihin.

Vankien mukaan uudistuksen tarkoituksena on eristää heidät toisistaan, tukahduttaa poliittinen toiminta ja vakaumus. Lisäksi vangit pelkäävät, että he ovat natsileireiksi nimeämässään tiloissa entistäkin alttiimpia poliisimielivallalle, joka jo nyt on vankiloiden arkea.

Viime vuoden lokakuussa noin 2000 poliittista vankia ryhtyi joukkonälkälakoon protestoidakseen eristysvankiloiden avaamista.

Takaisin elämään

Joulukuun 19. päivänä valtion joukot tunkeutuivat vankiloihin pyrkien lopettamaan nälkälakon väkivalloin. Hyökkäys kantoi nimeä "Takaisin elämään".

Irvokkaasti nimetyssä interventiossa kuoli 28 vankia, muutama polttoitsemurhiin, suurin osa poliisiväkivaltaisuuksien vuoksi. Vangit siirrettiin eristysvankiloihin, mutta heidän vastarintansa ei murtunut.

Nälkälakoon yhtyi nyt myös vankien omaisia ja lakko julistettiin kuolemanpaastoksi. Lisäksi vankien vaatimuksiin sisällytettiin poliittisten vankien murhaajien tuomitseminen, vasemmistojärjestöjä syrjivien "terrorisminvastaisten" lakien mitätöiminen ja kurdien vainon lopettaminen.

Mitä ilmeisimmin kyseessä ei olekaan "vain" vankilakapina, vaan taustalla kytee syvempi epätoivo Turkin ihmisoikeustilanteesta ja vasemmistoradikaalien vainoa kohtaan.

Kapinallisten tiedottajat ovat tuoneet esille, että Turkissa on noin kymmenentuhatta poliittista vankia, jotka kuuluvat "terroristilakien" nojalla kielletyiksi määriteltyihin ryh-

mittymiin. Monet heistä on tuomittu ilman oikeudenkäyntiä. 1990-luvun alusta saakka vankiloissa on tapettu yli sata vankia ja tuhat on kadonnut. Ihmisiä katoaa myös vankiloiden ulkopuolella. Kurdikyliä tuhoetaan.

The revolutionary martyrs are immortal!

Nälkälakot ovat jatkuneet näihin päiviin saakka. Osa on lopettanut lakon, monet kuoleet, useat pitkittäneet lakkojaan nauttimalla lisäravinteita, uusia on liittynyt mukaan... Viimeisin tieto kuolleesta lakkolaisesta tuli elokuun lopulla. Tiedottajat ovat myös kertoneet kymmenien vankien vajonneen koomaan pakohoidon seurauksena. Myös (muusta) kidutuksesta on tietoa.

Vankien tukiryhmät ovat nimenneet kuolleet kuolemattomiksi marttyyreiksi.

"Demokraattinen" länsi vaikenee

Ihmisoikeusjärjestöjä lukuunottamatta demokratian ja ihmisoikeuksien nimeen julistavat länsimaat ovat olleet verrattain hiljaa Turkin tilanteesta. Turkin vasemmistolaiset syyttävätkin länsimaita kaksinaismoralismista.

IMF ja G8-maat lupailevat Turkille mittavaa taloudellista apua, jos (ja kun) se suostuu uusliberalistisiin uudistuksiin. Ihmisoikeustilanteen korjaaminen ei kuulu ehtoihin. Niin ikään EU-kaavailee Turkia jäsenmaakseen ehtona lähinnä taloudellisen tilanteen vakauttaminen ja vahvistaminen. Turkin radikaalit eivät usko, että EU tulee vaatimaan Turkilta merkittäviä ihmisoikeus uudistuksia ennen jäseneksi liittämistä.

Natolle ja USA:lle Turkki on lähi-idän, erityisesti Irakin, hallitsemisen kannalta strategisesti tärkeä alue, joten nekään eivät ole kiinnostuneita kritisoimaan Turkia humanitaarisista syistä. Kuolleiden joukko saa siis kasvaa taloudellisten ja sotilaallisten kysymysten varjossa.

JUKKA PELTOKOSKI

Turkkilaisten radikaalien uutistoimisto: www.ozgurluk.org
Katso myös turkkilaisen nationalismin historiaa luotaava artikkeli Ytimestä nro. 3/2001

Israel boikottiin!

35 eri maissa asuvaa juutalaista julkaisi huhtikuussa vetoituksen israelilaisten tuotteiden ja Israeliin suuntautuvan lomamatkailun maailmanlaajuisesti boikotoimiseksi. Allekirjoittajat kritisoivat vuodesta 1967 jatkunutta palestiinalaisalueiden miehitystä kohdistuen kritiikkinsä erityisesti Israeliin viimeaikaisiin palestiinalaisiin kohdistuneisiin loukkauksiin.

Kieltämättä joidenkin palestiinalaisyhtymien ihmisoikeusloukkauksia, joiden varjolla Israel on voinut oikeuttaa repressiotaan, kiinnittää boikotti huomiota siihen, että ennen kaikkea nationalistinen suur-Israel –politiikka on tuhonnut Israeliin ja palestiinalaisten välisen rauhanprosessin. Tilanteen ratkaiseminen on siten ennen kaikkea Israeliin vastuulla.

Vetoituksen mukaan Israeliin toiminta palestiinalaisia kohtaan on perustunut säälimättömään sotilaalliseen sortamiseen, minkä seurauksena palestiinalaisten jokapäiväinen elämä on käynyt

sietämättömäksi. Useilla palestiinalaisilla ei ole mahdollisuutta tehdä töitä ja ostaa ruokaa tai muita välttämättömiä tavaroita. Terveystieteiden toimii heikosti ja monilla on pulaa vedestä ja sähköstä.

Vetoituksen allekirjoittajat toivovat Israel-boikotin saavuttavan samanlaiset mitasuhteet kuin Etelä-Afrikan boikotilla oli. Boikotti kestää kunnes Israel vetäytyy miehittämiltään alueilta.

Vetoomus on esitetty kaikille syntyperästä ja kansallisuudesta riippumatta. Sen voi käydä allekirjoittamassa osoitteessa <http://www.matzpun.com>. Aseistakieltäytyjäliitto tukee ja levittää Israel-boikottia.

Lisää tietoa Israeliin palestiinalaispolitiikasta saa myös seuraavien linkkien kautta. Israeliin indymedia: <http://www.indymedia.org.il>. Palestiinalaisten ja israelilaisten yhteinen Alternative Media Center: <http://www.alternativenews.org>.

JUKKA PELTOKOSKI

Israelilaiselle aseistakieltäytyjälle vankeutta

ISRAELILAINEN RESERVIN KAPTEENI Yosef Sednik tuomittiin 29. elokuuta 28 päiväksi vankeuteen hänen kieltäytyttyään palvelemasta miehitysarmeijassa. Hänet sijoitettiin Athlitissa sijaitsevaan kuudenteen sotilasvankilaan, jossa on hänen lisäkseen ainakin kolme muuta reservinkieltäytyjää.

Reserviläisten ja varusmiesten aseistakieltäytyminen on voimakkaassa kasvussa, vaikka se edelleenkin on vähäisempää kuin Libanonin sotaretkien

(1982) tai ensimmäisen palestiinalaisten kansannousun (1987-93) aikana. Israeliin rauhanjärjestö Yesh Gvulin tiedossa on yli 200 miehityksellä alueilla palvelemasta kieltäytyneitä. Suurinta osaa heistä vastaan ei ole ryhdytty mihinkään rankaisutoimenpiteisiin, todennäköisesti koska armeija haluaa pitää lisääntyvän kieltäytymisen poissa uutisista. Viime aikoina vangitsemisia on kuitenkin tullut enemmän, joten linja saattaa olla kovenevassa.

Muistokivi Natsi-Saksan sotilaskarkureille

BUCHENWALDIN KESKITYSLEIRIMUSEOSSA paljastettiin toisen maailmansodan saksalaisten sotilaskarkurien muistokivi 15.5.2001. Kyseessä on ensimmäinen Natsi-Saksan aseistakieltäytyjille omistettu muistomerkki entisillä keskitysleireillä. Tapahtuma sai runsaasti julkista huomiota Saksassa.

Kansallissosialistiset sota-oikeudet langettivat toisen maailmansodan aikana yli 30.000 kuolemantuomiota sotilaskarkuruudesta ja yli 25.000 ihmistä teloitettiin. Saksan liittotasavallan parlamentti teki päätöksen natsien sota-oikeuksien tuomitsemien aseistakieltäytyjien ja sotilaskarkureiden rehabilitoimisesta vasta

toukokuussa 1997, eikä tuolloinkaan ehdottomana.

Muistokivessä sanotaan: "Niiden kansallissosialistisen sota-oikeuden uhrien muistolle, jotka kieltäytyivät sotilaspalveluksesta eivätkä enää halunneet palvelella rikollista hallitusta. Marraskuun 1944 ja maaliskuun 1945 välisenä aikana useita satoja kenttäoikeuksien tuomitsemia miehiä lähetettiin Buchenwaldin keskitysleiriin. Lähes kaikki heistä tulivat Mittelbau-Doran keskitysleiristä. Monet eivät selviytyneet."

(The Right To Refuse To Kill, Summer 2001)

Aseistakieltäytyjää kidutettiin Turkmenistanissa

18-VUOTIAS KRISTITTY aseistakieltäytyjä Dmitri Melnitschenko pahoinpideltiin Turkmenistanin "kansallisen turvallisuuskomitean" toimistossa 15.5.2001. Häntä vietiin väkisin toimistoon, pahoinpideltiin ja annettiin sähköshokkeja, koska hän kieltäytyy suorittamasta sotilaspalvelusta ja vannomasta uskollisuudenvallaa armeijalle uskonnollisen vakaumuksensa johdosta.

Turkmenistan on käytännössä presidentti Saparmourad Niyazovin hallitsema diktatuuri, jossa minkäänlaista

toisinajattelua ei suvaita, poliittiset- ja kansalaisyhteisötoimet eivät toteudu ja tiedotusvälineitä kontrolloidaan tiukasti. Omantunnon syistä aseistakieltäytyville ei ole mahdollisuutta siviililuontoiseen palveluun. Asevelvollisuudesta kieltäytyville langetetaan vankeustuomioita, ja Amnesty International tuntee ainakin kuusi vangittua Jehovan todistajaa.

(The Right To Refuse To Kill, Summer 2001)

Ydinaseriisunta kansalaisten käsissä

Viisi vuotta sitten joukko brittiläisiä isoäitejä naputti Hawk-hävittäjän kappaleiksi. Hävittäjä oli tarkoitus myydä Indonesiaan, missä armeija kiihdytti parhaillaan hyökkäyksiään Itä-Timorin provinssia vastaan. Naiset jäivät lentokonehalliin vasarat käsissään odottamaan pidätystä. Kaksi vuotta sitten kolme naista kiipesi Ison-Britannian Trident-ydinasejärjestelmän kelluvaan laboratorioon Skotlannin Loch Goililla ja heitti tietokoneet mereen. Samalla tuhoutuivat vuosien huippusalaiset muistiinpanot, joilla rakennettu järjestelmä voi aiheuttaa lähes kaksituhatta kertaa Hiroshiman ydinpommiin verrattavan tuhon.

Kummassakin tapauksessa oikeus vapautti tekijät syytteistä: rikos esti suuremman vääryyden tapahtumisen. Iso-Britannia joutui luopumaan asekaupasta Indonesiaan. Miljoonat britit hoksasivat, etteivät halua ydinkärkiä takapihoilleen. Samalla syntyi Aurantakojaliike.

Telttailen pommia vastaan

Nyt rauhanaktivistien leiri pitää vahtia skotlantilaisen ydinasetukikohdan ulkopuolella vuoden ympäri. Asuntovaunut ja puuvajat nousevat tukikohdan piikkilanka-aidan vierestä. Harva se yö joku kiipeää sisään, joutuu pidätetyksi ja valmistautuu vastaamaan retkestään oikeuden edessä.

Elokuun alussa Faslanen rauhanleiri sai vauhdikkaan naapurin. Muutaman kilometrin päässä sijaitsevan Coulportin tukikohdan kupeeseen pystytettiin telttaleiri, jonka satakunta asukasta lupasi edistää aseistariisuntaa väkivallattomasti. Aurantakojat kouluttivat tarpeen tullen

niin väkivallattomuuteen kuin märkäpuvun käyttöönkin.

Kahden viikon aikana Faslanen ja Coulportin portteja kolkuteltiin aamusta iltaan. Buddhalaisnunnat aloittivat rukouksensa aamukuudelta, kun ensimmäinen työvuoro saapui tukikohtaan. Yleensä paikalla olivat samantien myös ensimmäiset kansalaistottelemattomat, jotka lukittuivat toisiinsa ja sulki tien. Porteilla maattiin, uimarit tervehtivät sukellusveneitä, metrikaupalla järeää aitaa kaatui joka yö.

Poliisit kansalaistottelemattomuuden puolesta

Aurantakojien tavoite on aktiivinen aseistariisunta: asennekasvatuksen ja kes-

kustelun ohessa tähdätään ydinkärkien, hävittäjien ja helikopterien fyysiseen purkamiseen. Samaa tavoitetta ajetaan tunkeutumalla tukikohtiin, sulkemalla teitä ja leikkaamalla aitoja. Aktion jälkeen käydään läpi rasittava, pitkä oikeusprosessi, jossa puolustus vetoaa yleispätevään moraaliin ja kansainvälisen oikeuden päätöksiin - ja monesti voittaa.

Kun Tony Blair vakuutti - allekirjoitettuaan jälleen uuden ydinasekieltosopimuksen - ettei ydinaseen omistaminen oikeastaan tarkoita sillä uhkaamista, harva enää uskoi.

Suomalaisen rauhanliikkeen kasvatille Skotlanti oli monessa suhteessa yllätys. Aurantakojat eivät peittele suoraa toimintaansa tai piiloudu julkisessa keskustelussa salonkikelpoisempien nimien taakse. Tästä huolimatta harva tuomitsee järjestön toimet.

Yhdeksänkymmentä prosenttia skotlantilaisista haluaa päästä eroon maaperällä säilytettävistä ydinaseista - ja heti. Yli puolet hyväksyvät laittoman suoran toiminnan tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Niin poliisit, baarimikot kuin takisukitkin kiittivät leiriläisiä ahkerasta toiminnasta.

Välillä Coulportin ja Faslanen aktiot kävivät absurdeiksi, kun paikalliset poliisit leikkivät kissaa ja hiirtä puolustusministeriön työntekijöiden kanssa ja kieltäytyivät pidättämästä kiinnisaatuja aktivisteja. "Heillä on oikeus rauhanomaiseen protestiin", vanhempi konstaapeli totesi vapautettuaan kaksi Faslanen pääporttiin lukittautunutta mielenosoittajaa. "Muista tulla lokakuussa uudelleen", poliisi huikkasi portilta, kun tein

lähtöä - "ja kerro sitten, miten aktiot sujuvat Suomessa."

Isoäidit kävelevät tuleen

Aurantakojaveteraanit, Hawk-hävittäjän ja Loch Goilin laboratorion voittaneet isoäidit, ovat saaneet satoja seuraajia aktiiviseen aseistariisuntaan. Rouvat itse ovat jo muualla: Women in Black -ryhmä toimii nyt ihmiskilpinä Palestiinan räjähdysherkimmillä alueilla. Armeijan tarkastuspisteissä ja Beit Jalan tarkimmin vartioituissa asunnoissa hyörii nyt vapaaehtoisia, joiden läsnäolo on ainoa este Israelin salamurhataktiikan jatkamiselle.

"Nämä vapaaehtoiset rauhanturvaajat tähtäävät juuri siihen, mitä hallitukset ovat luvanneet tehdä mutta epäonnistuneet tarkkailla ja vastustaa epäonnistuneet tarkkailla ja vastustaa ihmisoikeusrikkomuksia, vähentää väkivaltaa ja haastaa Israelin rotupuhdistusohjelman", Guardian-lehden kolumnisti George Monbiot kirjoittaa. "He saavat meidät kohtaamaan pelkuruutemme, kyvyttömyytemme todistaa toiminnalla. Me puhumme siitä, he tekevät sen. Nämä isoäidit kävelevät tuleen. Jos he voivat, miksemme me kaikki?"

HANNA NIKKANEN

Faslanen tukikohta yritettiin sulkea väkivallattomalla joukkovoimalla 22.10. Mielenosoitukseen osallistui yli tuhat henkilöä. Noin 170 heistä pidätettiin.

Tulevista tapahtumista ja Aurantakojien periaatteista kerrotaan osoitteessa www.tridentploughshares.org.

Julkilausuma syyskuun 11. päivän iskusta

Kun kirjoitamme tätä, Manhattan on kuin sotatilassa: kaikki sillat, tunnelit ja maanalainen ovat suljettuna ja kymmenet tuhannet ihmiset kävelevät hitaasti pohjoiseen ala-Manhattanilta. Kun istumme War Resisters Leaguen toimistossamme, ajatuksemme ovat niiden satojen ellei tuhansien newyorkilaisten luona, jotka menettivät henkensä World Trade Centerin romahtaessa. Päivä on selkeä, taivas on sininen, mutta valtavat pilvet kohovat raunioiden yllä, joissa niin monet kuolivat; mukaanlukien monet pelastustyöntekijät, jotka olivat paikalla kun rakennus lopullisesti romahti.

Luonnollisesti olemme tietoisia, että ystävämme ja yhteistyökumppanimme Washingtonissa ajattelevat samalla tavoin niistä tavallisista ihmisistä, jotka jäivät ansaan Pentagonin osiin joihin suihkukone myös osui. Ja ajatuksemme ovat kaapattujen lentokoneiden viattomien matkustajien luona, jotka vietiin tuhoonsa tänään.

Tällä hetkellä emme tiedä, kuka on hyökkäyksen takana. Tiedämme, että Jasser Arafat on tuominut teon. Emme halua tehdä laajempaa analyysiä ennen kuin saatavillamme on enemmän informaatiota, mutta muutama asia on selvä. Bushin hallinnon puhe satojen miljardien käyttämisestä Tähtien sota -ohjelmaan on selkeästi samaa huijausta mitä se on ollut alun alkaenkin, kun terrorismi voi noin helposti iskeä tavanomaisemmillä keinoilla.

IMC NYC/STEPHEN LOVERKIN

Korostamme kongressille ja George Bushille, että mihin tahansa vastatoimiin tai politiikkaan USA ryhtyy, on selvää ettei tämä valtio voi enää hyökätä siviilejä vastaan eikä hyväksyä miltään valtiolta mitään politiikkaa, joka kohdistuu siviilejä vastaan. Tämä merkitsisi loppua Irakin vastaisille talouspakotteille, jotka ovat johtaneet satojen tuhansien siviilien kuolemaan. Tämä ei merkitsisi vain palestiinalaisten terrorismin tuomitsemista, vaan myös Israelin toteuttaman palestiinalaisjohtajien murhaamisen ja palestiinalaisväestön häikäilemättömän sortamisen sekä länsirannan ja Gazan jatkuvan miehittämisen tuomitsemista.

USA:n toteuttama militaristinen politiikka on johtanut miljoonien ihmisten kuolemaan Indokiinan sodan tragediasta, Keski-Amerikan ja Kolumbian kuolemankaartien rahoittamisesta Irakin vastaisiin sanktioihin ja ilmaiskuihin. Tämä valtio on suurin "tavanomaisten aseiden" toimittaja maailmassa, ja nuo aseet ruokkivat kaikkein selvintä terrorismia Indonesiasta Afrikkaan. Poliitiikka, jolla aikoinaan tuettiin aseellista vastarintaa Afganistanissa, johti Talibanin voittoon ja loi Osama Bin Ladenin.

Myös muut kansakunnat ovat syylistyneet samanlaiseen politiikkaan. Olemme menneinä vuosina tuominneet Venäjän hallituksen toimet Tshetsheniassa tai molempien osapuolten väkivallan Lähi-Idässä ja Balkanilla. Kansakuntamme täytyy ottaa vastuu omista teoistaan. Tähän päivään saakka olemme olleet turvassa rajojemme sisällä. Herääminen päivään, jolloin suurin kaupunkimme on kuin sotatilassa muistuttaa meitä siitä, että tässä väkivaltaisessa maailmassa kukaan ei ole turvassa.

Etsikäämme loppua militarismille, joka on luonnehtinut tätä kansakuntaa vuosikymmeniä. Etsikäämme maailmaa, jossa turvallisuus luodaan aseriisunnan, kansainvälisen yhteistyön ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden avulla, ei sotien laajentamisen ja koston. Tuomitsemme varauksettomasti tämänpäiväisen kaltaiset hyökkäykset, joiden uhreiksi joutuu tuhansia siviilejä. Muistuttakoon tämä

perinpohjainen tragedia meitä siitä, millainen vaikutus USA:n politiikalla on ollut muiden maiden siviilien elämään. Tuomitsemme myös refleksiivisen vihamielisyyden tässä maassa asuvia arabisyntyperäisiä ihmisiä kohtaan ja kehoitamme amerikkalaisia pitämään mielessään sen kansallisen perintömme osan, joka vastustaa fanaattista kiihkoilua kaikissa sen muodoissa.

Olemme yksi maailma. Voimme elää pelossa ja terrorissa tai voimme suunnata kohti tulevaisuutta, jossa etsimme rauhnomaisia vaihtoehtoja väkivallalle ja mailman voimavarojen oikeudenmukaisempaa jakamista. Kun suremme menetettyjä lukuisia ihmishenkiä, sydämemme vaativat sovintoa, ei kosta.

War Resisters Leaguen hallituksen jäsenet:

ASIF ULLAH
CARMEN TROTTA
CHRIS NEY
DAVID McREYNOLDS
JOANNE SHEEHAN
JUDITH MAHONEY PASTERNAK
MELISSA JAMESON

War Resisters League on War Resisters International -järjestön USA:n sektio. Ylläoleva julkilausuma on kirjoitettu muutama tunti World Trade Centeriin kohdistetun hyökkäyksen jälkeen.

Rakentavia ajatuksia kaksi viikkoa syyskuun 11. päivän jälkeen

jatkoa etusivulta...

Meidän tulee sekä surra että pohtia perimmäisiä syitä

Niin ymmärrettäviä kuin tuolaiset argumentit ovatkin kun ottaa huomioon niiden taustalla olevan shokin ja surun, emme yhdy niihin. Uskomme, että on mahdollista kunnioittaa kärsimystä ja surua ja samaan aikaan keskustella syistä ja loogisen seurauksena siitä – sen jälkeen kysyä, mitä nyt on tehtävä. Uskomme, että kaikki nuo ihmiset kuolivat turhaan, jos emme edes yritä oppia mitään noista tapahtumista. Väkivallan kierteen eska-loituttamisen ehkäiseminen tämän tapahtuman seurauksena, samoin kuin terrorismin vähentäminen tai maailman vapauttaminen siitä kokonaan, vaatii sen takana olevien syiden ymmärtämistä.

Lyhyesti sanottuna Yhdysvaltoja ja muuta maailmaa yhdistää tarve suruun, diagnoosiin, prognoosiin ja paranemiseen. Sen sijaan emme jaa minkäänlaista tarvetta totaalisesti, pitkäaikaiseen, moniulotteiseen "sotaan terrorismissa vastaan", joka voi vain lisätä polarisaatiota ja vihaa sekä yhtä hyvin suoraa, rakenteellista kuin sivilisaationaalista väkivaltaa ihmiskunnassa. Ja mahdollisena panoksena ei ole mitään sen vähempää kuin ihmiskunta.

Emme yhdy väitteeseen, että USA voi syyttää tästä hirvittävästä tapahtumasta vain itseään, koska:

- a) se on yksinkertaistus, epätosi ja epäoikeudenmukainen;
- b) se "hyväksyy" terroristien väkivallan;
- c) se estää vuoropuhelun monien amerikkalaisten ja muiden kansalaisuuksien edustajien, joiden maanmiehiä kuoli, kanssa;
- d) se jättää huomiotta tosiasian, että syyskuun 11. päivän rikoksen tekijät ovat vastuullisia teostaan, tuollaisten kauhistuttavien keinojen valinnasta.

Sotilaalliset toimenpiteet eivät ole ainoa tapa vastata terroritekoon. Vastaterroismi on myös terrorismissa. Parantumista ei pidä sekoittaa kostamiseen. Tunnetta "Tehtään jotakin!" ei saa automaattisesti muuttaa uusien viattomien ihmisten tappamisen suunnitelmiseksi tai "tehdään-niille-samat-itä-ne-teki-meille"-ajatuksen kymmenkertaiseksi toteuttamiseksi. Tämä ei ole sivistystä, se on korkean teknologian vastaterroismissa, joka kunnioittaa yhtä vähän ihmiselämän pyhyyttä.

Mikäli osoittautuu, että läntiset yhteiskunnat ja niiden johtajat eivät kykene toteuttamaan poliittisesti ja moraalisesti ylivertaista politiikkaa, tämä merkitsee – enemmän kuin hyökkäykset WTC:tä ja Pentagonia vastaan – maailmanjärjestyksen käänteeksi, ja saatamme hyvin olla rappauteensa kohti kontrolliloimatonta kaaosta.

Saattakaamme tunteemme ja mielipiteemme kuulluiksi, jotta nuo ihmiset eivät kuolleet turhaan

Meidän tulee saattaa äänemme ja ehdotuksemme väkivallattomuuden puolesta kuulumaan niin monessa paikassa kuin mahdollista, vastalauseen ääni kaikenlaista kostamista vastaan. Terrorismin takana on konflikti ja haaste jokaisen konfliktin kohdalla on kysyä: kuinka voimme käsitellä sitä niin vähällä

IMC DC / tinkin.com

PressInfot 129 ja 130 ovat meidän panoksemme ongelmiin, jotka koemme tärkeiksi tällä hetkellä: voiko New Yorkin ja Washingtonin hirvittävästä tapahtumasta 11. syyskuuta syntyä jotakin positiivista? Voisiko monia eri kansallisuuksia ja elämänvaiheita edustaneita uhreja kunnioittaa työskentelemällä rauhanomaisemman mailman puolesta? Voiko tämä erityinen väkivallanteko opettaa meille sivilisaationaalisesta välttämättömyydestä vähentää väkivaltaa ennen kuin on liian myöhäistä?

väkivallalla kuin mahdollista? Lääkäri ei voisi koskaan oikeutetusti vuodattaa enemmän potilaan verta tai aiheuttaa hänelle kipua (väkivaltaa) kuin on ehdottomasti välttämätöntä sairauden hoitamiseksi ja potilaan auttamiseksi toipumaan. Sama pätee konfliktinratkaisutyöhyn.

Me, tämän kirjoittajat, kehoitamme teitä kirjoittamaan ja puhumaan, keskustelemaan jokaisen kanssa jonka tapaatte, kyseenalaistamaan sen mitä sanomme ja olemaan hyväksymättä mitään pyrkimyksiä avoimen keskustelun rajoittamiseen. Jos pelkää, mitä maailmassa tulee tapahtumaan, niinkuin me pelkäämme, älä pysy vaiti vaan jaa mielipiteesi ja kerro ne päätöksentekijöille. Voit tehdä jotakin vaikkapa allekirjoittamalla erinomaisen vetoumuksen osoitteessa: <http://www.9-11peace.org/petition.php3>

TFF:n yhteistyökumppani David Krieger Nuclear Age Peace Foundationista toteaa:

"USA:n vastauksen hyökkäykseen tulee pysyä kolmen peruskriteetin puitteissa: sen tulee olla laillinen, moraalinen ja harkittu. Sen tulisi olla laillinen sekä kotimaisen että kansainvälisen lain perusteella, YK:n vahvistama ja monikansallinen. Sen pitäisi olla moraalinen niin, ettei se vaadi uusien viattomien ihmisten elämiä. Ja sen pitäisi olla harkittu kysyen: miksi tämä tapah-

tui ja mitä voimme tehdä hillitäksemme väkivallan kehää."

Tämä vetää yhteen rakentavan lähestymistavan sellaisissa puitteissa, joissa voidaan ottaa monta askelta eteenpäin ja esittää lukuisia uusia aloitteita. Pitäisi olla täysin selvää, kuinka se eroaa tuhoavasta lähestymistavasta.

Vuoropuhelu etelän ja pohjoisen sovinnon luomiseksi ja ja lännen sisällä

Haluamme ehdottaa vuoropuheluprosessia ja – sen avulla – sovintoa. Saksalaiset ovat kyenneet sopimaan niiden 18 valtion kanssa, jotka miehittivät heidän maansa vuonna 1945. Etelä-Afrikka on edennyt pitkälle sovintoprosessissaan entisen apartheid-hallituksen kanssa. Sovinto on yksi mahdollisista toimintatavoista myös USA:lle.

Tiedotusvälineet, koulut, kansalaisyhteiskunnan järjestöt ja lukuisat instituutit voivat edistää vuoropuhelua ja kiinteyttä demokratiaa. Vuoropuhelun täytyy kohdistua inhimillisiin tarpeisiin ja oikeuksiin, sen täytyy perustua ihmisiin ja sen on oltava maailmanlaajuisia keskustelua; sellaista, jota sotilaallis-teolliseen kompleksin, poliittisen eliitin ja valtavirran tiedotusvälineiden intressit eivät rajoita tai muokkaa.

Jokainen psykiatri tietää, että katastrofin aikana ja läheisten kuol-

lessa parasta lääkettä on puhumisen, oman tarinansa kertominen ja tunteidensa jakaminen; tämän avulla voi tiedostaa tapahtuneen ja oppia elämään sen kanssa. Tässä valossa on erittäin huolehdittavaa, että poliittiset-, sotilaalliset- ja tiedotusväline-eliitit ovat jo kaapanneet ja monopolisoineet tapahtuman, sen selitykset ja implisiittisesti suunnitelleet ainoan oikean tavan suhtautua tilanteeseen, ja suruun: laajamittainen vastaisuus.

Amerikan kansalaiset ja kansalaisryhmät voisivat aloittaa sovitteluprosessin niiden lukuisten yksilöiden ja ryhmien kanssa, jotka ovat eri puolilla maailmaa kärsineet vuosikymmeniä USA:n sotilaallisen, poliittisen ja taloudellisen vaikutusvallan tuhoisista puolista. Tämän aloitteen voisivat tehdä USA:n liberaalit uskonnolliset ryhmät, rauhanliike, naisten liike, osat ammattiyhdistysliikkeestä, jotkut poliittiset organisaatiot, sotaveteraanit ja ihmisoikeusryhmät.

Tämä olisi etelä-pohjoinen -ulottuvuus. Samat toimijat ja heidän vastuunsa ja sisärjestönsä länessä (erityisesti NATO-maissa) voisivat rakentaa liittokuntia ja väkivallattomia verkostoja, jotka voimistuisivat nopeasti luodakseen rakentavia vaihtoehtoja USA:n sotilaalliselle kostolle ja kohdistuakseen terrorismin perimmäisiin syihin.

Olkoon se täysin avoin prosessi, ottakoon se aikansa, kutsukoon mukaan uusia ja uusia ihmisiä kun

prosessi etenee, kutsukoon välittäjiä auttamaan vaikeina hetkinä ja kasvukseen ajan kanssa amerikkalaisten osallistujien määrä. Kerätköön ja julkaiskoon toimittajaryhmät mukana olevista maista (mukaanlukien tietysti Yhdysvallat) tämän maailmanlaajuisen sovitteluprosessin tuloksia.

Internetin kautta voidaan tietysti tehdä nopeasti paljon. Meidän on kuitenkin suojeltava internetiä ja muita modernin vuoropuhelun elementtejä ja maailmanlaajuiset demokratiaa kaikkia niiden ihmisten hyökkäyksiä vastaan, jotka uskovat, että demokratiaa tulee supistaa 'terrorismin vastaisen sodan' aikana. Tarvitsemme päinvastaista: demokratian vahvistamista ja syventämistä, koska terrorismi on myös merkki siitä, että ihmiset kokevat olevansa kykenemättömiä osallistumaan demokraattiseen prosessiin.

Uusia historiankirjoja ja totuus- ja sovintokomissioita: lisätään tietoisuutta "toisista"

Kuulokoon USA:n imperiumin toiminnan vaikutukset kokevien ihmisten mielipiteet mieluummin totuus- ja sovintokomissiossa kuin väkivallana kaduilla. USA on maailmanvalta, ainoa supervalta; sen vaikutusvalta ulottuu kaikkialle maailman tavalla, jollaista ei ole ennen nähty ihmiskunnan historiassa. Vaikuttaa siltä, että monilla sen asukkailla, samoin kuin muualla lännessä asuvilla, on vain vähän mahdollisuuksia oppia, kuinka ei-läntinen maailma – 70 % ihmiskunnasta – suhtautuu länteen ja kuinka lännen politiikan seuraukset vaikuttavat heidän elämäänsä.

Puutteellinen tietoisuus toisesta liittyy tiedotusvälineiden tietynlaiseen rakenteeseen; esimerkiksi sanomalehdissämme on ulkopolitiikan sivut muttei maailman sivuja ja globalisaatiosta huolimatta kansainvälisten asioiden käsittely tiedotusvälineissä on vähentynyt viimeisten kymmenkunnan vuoden aikana.

Globaali tietoisuus jättää nykyisin paljon toivomisen varaa. Useimmat länsimaiden asukkaat tietävät vain vähän maailmanlaajuisista sotilasasioista, tiedusteluvaltuista ja niiden salaisista operaatioista. He tietävät vähän globaaleista taloudellisista tosiasioista, joiden johdosta heillä on mahdollisuus ostaa ja kuluttaa niinkuin tekevät. Syömmme tyytyväisinä eksoottisia hedelmiä ja ostmamme halpoja paitoja, mutta emme osoita paljoakaan kiinnostusta niitä kohtaan, jotka elävät ja kuolevat alueilla, joissa nämä jokapäiväiset tuotteet tuotetaan. Yhtä hyvin on aika tunnustaa, että heidän elämänsä (ja kärsimystensä) ja meidän elämämme maailman rikkaissa osissa välillä on yhteys.

Me lännessä kuulemme, näemme ja oimmme muusta maailmasta paljon vähemmän kuin muu maailma kuulee, näkee ja oppii meistä. Globalisaatioon tulee sisältyä parempi tasapaino; sen täytyisi edistää tietoisuutta maailmankansalaisuudesta kansallisten identiteettien vahvistamisen sijasta.

Loppujen lopuksi on olemassa vain yksi maailmanyhteisö. Meidän täytyy jaksaa se sekä niiden kanssa jotka ovat samalaisia että niiden kanssa jotka ovat erilaisia kuin me. Tai tuhoutua joskus tulevaisuudessa.

Uskaltauduttuaan laajaan maailmanlaajuisen vuoropuheluun ja

ymmärtämisprosessiin, UNESCO:a voitaisiin pyytää julkaisemaan sarja historiankirjoja, joissa USA:n (ja muiden läntisten kansakuntien) maailmanlaajuinen sotilaallinen, poliittinen, kulttuurinen ja taloudellinen vaikutus dokumentaisiin. Tietysti yhtä hyvin hyvät kuin huonotkin puolet, niinkuin paikalliset asukkaat, todistajat ja uhrit, ne kertovat.

Kirjoittajien tulisi työskennellä ryhmissä, joihin osallistuu useiden eri maiden edustajia. Nämä kirjat pitäisi saattaa halpaan hintaan saatavaksi kaikille, jotka haluavat tietää. Ne pitäisi julkaista internetissä. Kouluille ja kirjastoille kaikkialla maailmassa tulisi antaa vapaakappaleita. Myöhemmin tehtäisiin näihin kirjoihin perustuvia CD-levyjä, videoita ja näytelmiä, jotta ne saavuttaisivat ne lukuisat ihmiset, jotka eivät osaa lukea ja kirjoittaa.

Tällaisessa prosessissa paljastuisi asioita, jotka ovat monille amerikkalaisille (ja muille länsimaalaisille) vaikeita sulattaa. Asian ydin ei kuitenkaan ole osoittaa sormella tai jakaa syyllisyyttä – tämä kuuluu menneisyyteen – vaan sallia meidän kaikkien kantaa kortensa kekoon tämän maailman erittäin huolestuttavaan tilan korjaamiseksi ja suunnatta tunteemme, luovuutemme ja poliittikkamme paremman tulevaisuuden puolesta.

Lisäksi tällainen prosessi vähentäisi varmasti vihaa marginalisoidumisen tunnetta ja epätoivoa, josta terrorismi (myös) syntyy ja saa kannatusta. Terrorismin pelossa eläminen on paljon tuskallisempaa kuin tällainen globaali tiedostaminen ja sovintoprosessi.

Uskontojen välinen vuoropuhelu ja uskonto- ja rauhankoultutus kaikkialla

Kaikkiin uskontokuntiin kuuluvien uskovaisten tulee nyt olla tilanteen tasalla. On olemassa hyvin vakava vaara, että tämä konflikti – joko tarkoituksella tai tarkoittamatta – muuttuu ”uskontojen sodaksi” tai ”sivilisaatioiden yhteentörmäykseksi” – jälkimmäinen fraasi perustuu melkoisen keuhon kirjaan, mutta se on tarpeeksi banaali toimiakseen poliittisena ohjeena joillekin ja tätä myöten itseäntoteuttavana ennustuksena. Meidän olisi huolehdittava, että kristittyjen ja muslimien johtajat tapaavat ja käynnistävät keskinäisen vuoropuhelun puhuen ja toimien kaikkea väkivaltaa vastaan.

Todellisten kristittyjen tulisi erottautua kristityistä fundamentalisteista, ja sama koskee muslimeja. Sen jälkeen asteittain kutsua mukaan muita, erityisesti ei-länsimaaisia, ja oppia heiltä - buddhalaisilta, hinduilta, gandhilaisilta jne. - luomaan maailmanlaajuinen spirituaal liike militarismia ja sotaa vastaan ja sovinnon ja rauhanomaisen yhteiselon puolesta.

Ja länsimaisten koulujärjestelmien on korkea aika omistaa ei-länsimaaisille filosofioille, kulttuureille ja uskonnoille enemmän aikaa kuin ne ovat tehneet tähän saakka. Tästä globalisaatiossa pitäisi olla kysymys! Ja on painotettava uudella tavalla konfliktinratkaisun ja väkivallattomuuskoulutusta ja tietoisuutta siitä, kuinka eri kulttuurit suhtautuvat väkivallattomuuteen.

Olemme tulleet sen ajanjakson loppuun, jolloin länsi vain opetti muita lähetyssaarnaajan innolla. Nyt on aika keskinäiselle oppimiselle turvallisesta yhdessäelosta, suvaitsevaisuudesta ja kaikkien elonjäämisestä.

IMC NYC/PETER HOLDERNES

Maailmanlaajuinen aivoriihi ihmiskuntasuuntautuneesta läntisestä politiikasta

Kuvittele, että aloittaisimme maailmanlaajuisen aivoriihen, johon kaikissa asemissa olevat ihmiset voisivat osallistua ilmaisemalla vapaasti mielipiteensä seuraavan kaltaisista kysymyksistä: kuinka Yhdysvallat, ja länsi yleensäkin, voisi toimia tehokkaammin maailmanrauhan, oikeudenmukaisuuden ja inhimillisen kehityksen puolesta?

Mitä uusia foorumeita – politiikan, uskonnon, koulutuksen, kulttuurin jne. alalla – tarvitsemme tasapainottamaan talouden alalla tapahtuvan globalisaation? Kuinka meidän on uudelleenrakennettava maailmanjärjestys edistääksemme maailmanlaajuista demokratiaa ja demokraattista hallintoa (ihmisten puolesta, ihmisten tahtoon perustuvaa ja kansojen kanssa toteutettavaa) hyödyttämään kaikkia eikä vain ensisijaisesti länsimaaisia ihmisiä?

Puhumme uudesta globaalista politiikasta meille kaikille, ei vain suurimmille maille. Puhumme siitä, että ajatus globaalista ihmisperheestä tulisi ottaa vakavasti tehtäessä päätöksiä kotimaassa. Puhumme länsimaiden muille kansoille, muille kulttuureille ja luonnolle tekemän väkivallan vähentämisestä. Jos länsi kykenisi näyttämään tien maailmanlaajuiselle reformille, se rohkaisisi myös muita vähentämään tuollaista väkivaltaa ja luomaan humanimman, hyväntahtoisen ja keskinäiseen kunnioitukseen perustuvan maailman.

Ja puhumme yhteyden kehittämisestä moninaisuudessa, emme yhteydestä standardisoimalla ja länsimaistamalla. Yritys muokata maailma vain länsimaisten/USA:laisten arvojen ja normien mukaiseksi on syvästi ahdasmielinen ja rajoittunut ajatus, se on yhtä paha maailmalle kuin nationalismi on yksittäiselle maalle.

Mutta onko vain lännen muuttuttava? Ei tietenkään! Tietyt lännen ulkopuoliset johtajat ja politiikka aiheuttavat paljon ongelmia. Mutta jos uskomme, että länsi on sekä vahva että sivistynyt, ei pitäisi olla mitään pelättävää jos länsi kutsuu muun maailman perusteelliseen ja kestävään vuoropuheluun todellisista globaaleista reformeista, joiden tarkoitus on kehittää paljon suvaitsevampi, osallistuvampi, oikeudenmukaisempi ja väkivallattomampi maailma.

On monia tapoja kukistaa terrorismi

On erittäin todennäköistä, että USA iskee kovaa niitä vastaan, joita sen johtajat pitävät syyllisinä. (Toistaiseksi mitään todisteita ei ole esitetty). Jos näin käy, emme ole Yhdysvaltojen johdon puolella – muttemme ole myöskään terroristien puolella, niinkuin George W. Bush haluaa meidän ajattelevan. On mahdollista vastustaa sekä pienen yksityisen ryhmän että valtion terrorismia. Voidaan väittää, että sivistyneen, vahvan ja rikkaan toteuttama (tai hänen puolestaan toteutettava) vastaterrorismi on rumempaa kuin heikon ja köyhän tekemä (tai hänen puolestaan tehtävä).

Erittäin rajattu, maltillinen ja suhteellinen isku olisi viisampi ja hyväksyttävämpi maailman silmissä. Neljällä siviilikoneella yhden maan osaa vastaan tehtyyn iskuun vastaaminen sadoilla sotilaskoneilla ja tuhansilla iskuilla kokonaista maata tai useita maita vastaan ei olisi suhteellista. Se ei olisi laillista, moraalista eikä harkittua; se herättäisi inhoa miljoonissa ihmisissä, mukaanlukien USA:n ystäväissä ja synnyttäisi uusia marttyyreitä ja uutta terroria tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä järkevintä olisi uudistaa Yhdysvaltojen koko ulko- ja turvallisuuspolitiikka.

Lyhyesti sanottuna: älkää käytäkö niin paljon energiaa sotilaallisen ”vastatoimen” toteuttamiseen, käyttäkää paljon enemmän voimavaroja ja inhimillistä luovuutta kehittämään ideoita ja käytännön toimeenpiteitä, joita USA:n tulee toteuttaa yhdessä liittolaistensa kanssa panoksenaan vihan vähentämisessä.

TFF:n yhteistyökumppani Richard Falk Princetonin yliopistosta määrittelee terrorismin ”poliittiseksi väkivallaksi, jolta puuttuu riittävä moraalinen ja laillinen oikeutus.” Me uskomme, että terroristit voi kukistaa ja riisua aseista vain keinoilla, jotka ovat maailman silmissä moraalisesti ja laillisesti oikeutettuja.

Ei vastaterrorismi ja salaiset operaatiot, ei myöskään suunniteltu ”sota terrorismia vastaan”, joka johtaa todennäköisesti tuhansien viattomien siviilien kuolemaan, mahdu tähän kategoriaan.

Ne, joiden mielestä on psykologisesti ymmärrettävää, että Yhdysvaltojen kansalaiset (ja heidän mukanaan NATO:n johtajat) haluavat jonkunlaisen voimakkaan reaktion, ovat meille velkaa selvän vastauksen kysymykseen: mikä on hyväksyttävää ja mikä ei? Psykologinen varustautuminen viimeisten kahden viikon aikana kertoo, että on äärimmäisen suuri vaara

että joudumme todistamaan suhteetonta ylireaktiota.

Tämän kirjoittajat kannattavat vain väkivallattomia ja poliittisia menettelytapoja. Arviomme mukaan ne ovat pitkällä aikavälillä tuottoisimpia sekä Yhdysvalloille itselleen että maailmalle. Sotilaalliselta ”sodalta terrorismia vastaan” ilman samanaikaista Amerikan aloitetta maailmanlaajuisen vuoropuhelun aloittamisesta terrorismin taustalla olevista syistä sekä siitä, kuinka USA ja länsi yleensä voivat osallistua sen estämiseen, puuttuu kaikki poliittinen ja moraalinen oikeutus.

Kuvittele mitä USA tekisi, jos sillä olisi paljon vähemmän sotilaallista voimaa: esitä poliittisia muutoksia

Kuvittele, että Yhdysvalloilla olisi ”tavallinen” puolustuslaitos, ettei sillä olisi ydinaseita, valtavaa määrää taistelulentokoneita, lentotukialuksia, C3:a, maailmanlaajuisia sotilastukikohtaverkostoa ja maailmanlaajuisia koneistoa tiedustelua ja salaisia operaatioita varten. Mitä se tekisi silloin? Mitä kuulisimme vastuullisen USA:n presidentin silloin sanovan?

Se pakottaisi päätöksentekijät ajattelemaan täysin eri tavalla. Jos sinulla on väkivalta-arsenaali käy-

IMC NYC/PETER HOLDERNES

tettävissäsi, mikään maailmassa ei ole helpompaa kuin vastata väkivaltaan (enemmällä) väkivallalla. Mutta jos sellaista arsenaalia ei ole käsillä, on pakko pysähtyä miettimään.

Seuraavassa on joitakin ehdotuksia – kaikille keskusteltavaksi, kehitettäväksi ja levitettäväksi – siitä, mitä USA voisi tehdä terrorismin poliittiseksi undermine. Kaikkea ei voi tehdä kerralla. Jopa yksittäisten muutosten valmistelu ja toteuttaminen voi vaatia vuosia. Tällä hetkellä olisi tärkeää, että Yhdysvallat – sen kansalaiset ja johtajat – julistaisi olevansa halukas keskustelemaan muun maailman kanssa, kuinka edetä vaikkapa seuraavissa asioissa:

- maksaa YK:n jäsenmaksunsa ja – siihen saakka kunnes jotain parempaa syntyy, kunnioittaa järjestöä ainoana “kansainvälisenä yhteisönä”;

- allekirjoittaa ja ratifioi useita kansainvälisiä sopimuksia (kuten maamiinat, Kioto ja biologiset asept);

- luopuu kansallisesta ohjuspuolustusjärjestelmästä (BMD) ja käyttää osan säästyneistä miljardeista pahimpien globaalien ongelmien

tutkimiseen ja niiden ratkaisujen toteuttamiseen;

- aloittaa toimet ydinaseista luopumiseksi ja työskentelee ydinaseiden ensikäytön opista luopumiseksi myös NATO:n sisällä;

- vähentää ja lopulta lopettaa aseiden, kidutusteknologian jne. viennin;

- hyväksyy uuden neuvottelu-prosessin ja uuden välittäjän, YK:n, Lähi-Idän konfliktiin;

- poistaa talouspakotteita, erityisesti ne jotka iskevät viattomiin kansalaisiin ja ovat näin ollen verrattavissa joukkotuhouksiin ja terrorismiin;

- yleisesti ottaen suhtautuu maailmaan moninapaisena ja monikulttuurisena ja edistää sellaisen maailmanyhteisön syntymistä, antaa muille enemmän tilaa kansainvälisissä järjestöissä ja pitää Yhdysvaltoja yhtenä suurena kansakuntana muiden joukossa, ei ainoana tai ensimmäisenä kansakuntana, jonka oikeudet ovat erilaisia kuin kenenkään muun. (Numero 1 yksi tavallisesti uskoo, ettei hänellä ole mitään opittavaa, kun taas numerot 2 ja 3 tietävät, että heillä on joku jota katsella ylöspäin);

- edistää keskinäistä oppimista sekä yhteistyötä ja symmetrisiä suhteita, ei keskusta-periferia -rakenteita;

-allekirjoittaa ja vahvistaa kansainvälisen rikostuomioistuimen perustamissopimuksen;

-vetäytyy useista sotilastukikohdista, jotka eivät ole enää tarpeellisia ja aiheuttavat haittaa paikallisille ihmisille; tämä koskee erityisesti Lähi-Idässä olevia tukikohtia, jotka ovat piikki niin monen ihmisen lihassa;

- ryhtyy toimiin hyvinvoinnin jakamiseksi, tarjoaa velkahelpotuksia ja asettaa politiikassaan etusijalle kaikkien ihmisten perustarpeiden tyydyttämisen ennen kuin me, jo rikkaat, jatkamme materialistista elämäntyyliämme. Emme voi toivoa kukistavamme terrorismia maailmassa, jossa 58 rikkainta ihmistä omistaa yhtä paljon kuin ihmiskunnan koko köyhempi puolikas yhteensä.

Syyskuun 11. päivä voi olla käännekohta parempaan maailmaan, jos...

USA:n/lännen, joka haluaa johtaa, on kuunneltava aktiivi-

semmin. Sen ulko- ja turvallisuuspoliittisen eliitin täytyy johtaa myötätunnolla, luovuudella, diplomatialla ja olemalla itse hyvä esimerkki. Sillä on ylivoimaisesti suurin väkivalta-arsenaali ja se voi turvallisesti ottaa ensimmäiset askeleet kohti paljon väkivallattomampaa maailmaa. Muu maailma näkee Amerikan entistä enemmän anakronismina, mikäli se uskoo, että voima on oikeutta ja hallitsee vastaterorismin, militarismen ja röyhkeyden avulla. Sen valtava vauraus, sen kulttuurinen ja tieteellinen voima tulee käyttäjä inhimillisten kärsimysten radikaaliin vähentämiseen kaikkialla maailmassa ja ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseen, ei sodankäyntiin.

Historiallisesti tarkasteltuna imperiumit hajoavat liikalajenemisen, liikamilitarisaaion, legitimaation vähenemisen ja taloudellisen voiman suhteellisen vähenemisen yhdistelmän seurauksena. Jos USA valitsee ensisijaisesti ‘kovan’ politiikan, joka kasvattaa vihaa, turvattomuutta ja erilaista väkivaltaa, syyskuun 11. päivä vuonna 2001 saataa hyvin merkitä tällaisen hajoamisprosessin kiihtymistä.

Tuon päivän tapahtumia voi lähestyä myös nöyryydellä ja itse-tutkiskelulla, poliittisilla ja laillisilla keinoilla ja ‘pehmeämmillä’ tavoilla. Sen sijasta että Yhdysvaltoista tulisi koko ajan useampien vihaama ja nopeasti rappeutuva, siitä tulisi silloin monien ihmisten eri puolilla maailmaa kunnioittama ja ihailema.

Globaalin valtansa johdosta USA:lla – enemmän kuin millään muulla toimijalla – on myös maailmanlaajuinen vastuu. Syyskuun 11. päivä merkitsee kiistämättä historiallista käännekohtaa, joko kohti kaaokseen johtavaa nopeaa rappiota tai kohti uutta herkkyyttä, kohti nöyrympää ajattelutapaa – todellakin New Dealia muun maailman kanssa.

JAN OBERG JA JORGEN JOHANSEN

(PressInfo 129 ja 130. 25.9.2001)
The Transnational Foundation for Peace and Future Research
Vegagatan 25, S - 224 57 Lund, Sweden
Phone + 46 - 46 - 145909
Fax + 46 - 46 - 144512
http://www.transnational.org
E-mail: tff@transnational.org

Kirje taistelijalle

Hitaasti vaihtuu arvot ja asenteet, taistot uusia muotoja saa.

Toisenlaisien sankarien kyyneleet vielä nähdä saa synnyinmaa.

Asein saada voi ehkä sankarimerkin, aseini saada voi jonkun lannistumaan, mutta, ase vahvin vielä on sana herkin, näin uutta luodaan, näin ainoastaan.

Se on taistelu kovaa, asetta vailla, tuo taistelu telkien takaa, se on taistelu mieltä toisella lailla miten maani ja maailma makaa.

Ainainen taistelu osa on elämää, ja se käydään nyt ja tässä, mitä menee, tulee ja kenties käteen jää, niin täysillä mukana ollaan me elämässä.

Vie leppeä tuuli vielä tulevaisuuteen ja toivon siemen jossakin itää, sen voimalla käymme me aikaan uuteen, se elämän halussa meidät kiinni pitää.

Näin viestini sulle, kuka sitten lie, minä lähetään sydämmellä, käy oikean etsintään moni tie, niistä yksi on sulla jos kellä.

MARTTI NIKUMAA

Mitä Aseistakieltäytyjäliitossa tehdään?

Aseistakieltäytyjäliitto ry on aseistakieltäytyjien etujärjestö ja kaikille avoin militarismen vastainen järjestö. Tässä on lyhyesti kuvailtu liittoa, minkä avulla voitavasti saat käsitystä AKL:n tämänhetkisen toiminnan koko kirjosta.

AKL:n konkreettisiin tavoitteisiin kuuluvat esim. siviilipalveluksen lyhentäminen armeijapalveluksen mittaiseksi, sivareiden vapauttaminen aseellisesta palveluksesta kokonaan, humanitäärisen työn mahdollistaminen siviilipalveluksena, asevelvollisten taloudellisen ja sosiaalisen aseman parantaminen, palvelukseen kutsuttavien määrän

vähentäminen ja totaaliikieltäytyjien vankeusrangaistusten poistaminen tai ainakin lyhentäminen.

AKL auttaa aseistakieltäytyjiä puolustamaan oikeuksiaan ja liiton lakiasiansihteri Juha Keltti tarjoaa ilmaista lainopillista neuvontaa ja oikeusapua. Liitto harjoittaa “nollatoleranssia” yleiseksi tavaksi muodostunutta aseistakieltäytyjien oikeuksien polkemista kohtaan: tekemällä laittomuuskohteiksi joutuneiden kanssa tutkintapyyntöjä mm. asumiskustannusten maksamista laiminlyömistä palveluspaikoista ja puolustamalla totaaliikieltäytyjiä ja perusteettomasti siviilipalvelusrikoksista syytettyjä. AKL kampanjoi suomalaisten mielipidevankien vapauttamiseksi ja puolustaa heidän ihmisoikeuksia ja aina tarvittaessa kantelee rikkomuksista työministeriöön tai Eduskunnan oikeusasiamiehelle ja tekee ihmisoikeusvalituksia.

Toimistolla päivystävät arkisin klo 11-17 Harri Laamanen, Sampsa Oinaala, Kaj Raninen ja Jonte Storm ja antavat neuvontaa puhelimitse, sähköpostitse ja kirjeitse. Toimistolta vastaillaan myös tiedotusvälineiden kysymyksiin. AKL:n paikallisia osastoja tai yhteyshenkilöitä on tällä hetkellä kahdeksalla paikkakunnalla.

Siviilipalveluskeskuksessa käy AKL:sta tällä hetkellä Sampsa Oinaala pitämässä luentoja, jotka käsittelevät ajankohtaisia aseistakieltäytyjiä kiinnostavia asioita, yleisemmin antimilitarismien

aatetta ja historiaa sekä turvallisuuspolitiikkaa. Lisäksi AKL:n aktiiveja käy luennoinnassa mm. pk-seudun kouluissa.

AKL osallistuu aktiivisesti julkiseen keskusteluun Suomessa ja ulkomailla. Lehdistötiedotteita lähetetään valtakunnalliseen jakeluun kuukausittain useita kappaleita. Tiedotustilaisuuksia ja seminaareja järjestetään useita joka vuosi. AKL vierailee infopöytänsä kanssa monissa tapahtumissa, joista isoimmat ovat kesäisiä rockfestareita.

AKL:n edustajana SPANKissa eli Siviilipalvelusasiain neuvottelukunnassa istuu Simo Hellsten. Työministeriön johtamassa neuvottelukunnassa keskustellaan siviilipalveluksen kehittämiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista ja tehdään ehdotuksia työministeriölle.

Liitto pitää yhteyttä Eduskuntaan ja vierailee tarvittaessa ministeriöissä ja mm. erilaisissa lautakunnissa. AKL on yhteydessä myös tutkijoihin, kansainvälisiin ihmisoikeuseliimiin (mm. Euroopan Neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu) ja järjestöihin (Amnesty International, European Bureau for Conscription Objection l. EBCO) ja monet muut sekä länsi- että itä-eurooppalaiset rauhanjärjestöt ja -aktiivit) ja osallistuu kansainvälisiin seminaareihin (pohjoismaisten aseistakieltäytyjien Nordico-seminaarit ja AKL:n sisarjärjestö War Resisters' Internationalin seminaarit).

AKL toimittaa neljästi vuodessa ilmestyvää Sivari&Totaali -lehteä, joka on myös liiton jäsenlehti, ja tuottaa myös monenlaisia muuta antimilitarismiin liittyvää aineistoa, kuten pamfletteja, lentolehtiä, julisteita, vetoamuksia sekä kirjoja ja levyjä. Muun kulttuuritoiminnan saralla erityisesti konserttien järjestämisessä AKL on aktiivinen.

Muiden keinojen tehostamiseksi ja lisäksi liitto on ollut mukana järjestelmissä useita sivarilakkojen kaltaisia räväköitä tempauksia ja muita mielenosoituksia. Liitto osallistuu moniin projekteihin ja kampanjoihin ja tukee sellaisia, kuten jo viitenä vuosikymmenenä järjestetty vuosittainen Kutsuntakam-

panja, Ruokaa ei aseita -kampanja, totaali-kampanja, Campaign to Free Vanunu and for a Nuclear Free Middle East, antimilitaristinen kansalaistottelemattomuusryhmä Muurinmurtajat, Helsingin siviilipalvelusseura, Israel-boikottikampanja, Rauha Tshetsheniaan kansalaisliike. AKL on tukenut myös totaaliikieltäytyjien nälkälakkoja.

Liitto toimii militarismia vastaan siis myös muissa kuin aseistakieltäytymiseen liittyvissä kysymyksissä: AKL vastustaa asevarustelua ja kauppaa ja organisoidun väkivallan käyttöä konfliktien ratkaisemisessa. Näissä kysymyksissä ei juurikaan harjoiteta lobbailua vaan keskittyyään informaation levittämiseen ja muuhun epäsuoraan toimintaan.

AKL on jo usean vuoden ajan toiminut olosuhteiden pakosta ilman palkattua henkilökuntaa lukuun ottamatta tukityöllistettyjä ja työharjoittelijoita. Jos haluat tukea Aseistakieltäytyjäliiton toimintaa, voit liittyä jäseneksi tai tehdä lahjoituksen. Liittymisohjeet löydät toisaalta lehdestä. Lahjoitusten ja jäsenmaksujen lisäksi toivomme koko ajan uusia ihmisiä mukaan toimintaan, koska oma- ja vapaaehtoinen työ on liiton kantava voimavara.

LIITTOKOKOUS 24.11.

Aseistakieltäytyjäliiton sääntömääräinen syysliittokokous järjestetään tänä vuonna Jyväskylässä lauantaina 24. marraskuuta klo 15. Paikkana on Lillukan kokoushuone Kortepohjan YO-kylässä (Taitoniekantie 9). Kokouksessa käydään läpi sääntömääräiset asiat: ensi vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä hallituksen vaali erovuorossa olevien osalta. Lisäksi keskustellaan ajankohtaisista aseistakieltäytymiseen ja antimilitarismiin liittyvistä asioista. Tervetuloa!

Tue antimilitarista työtä – osta AKL:n tuotteita!

Musiikkia

Farewell to Arms III -CD
-Uusi, kansainvälinen vaihtoehtomusiikin kokoelma. Mukana yli 20 bändiä mm. JMKE, Oi Polloi, Kontrovers, Section 8, Oheisvasara, Hero Dishonest, Forca Macabra... 2001 - 60 mk.

Jäähvyäiset aseille II -CD
-Levy kokoaa samalle äänitteelle suomalaisen vaihtoehtomusiikin parhaimmista. Mukana 10 bändiä, kukin kahdella kappaleella: "Alakulttuurin kusipää", Baschbashuk, Contrast, Endstand, Freak-Ed, Juggling Jugulars, Manifesto Jukebox, Punk Lurex OK, Sharpeville, Wasted. 1999 - 40 mk.

Krääsää

Antimilitaristiset T-paidat
-Katkaistu kivääri ja Suomen leijona, joka katkaisee miekkansa, värit musta, vihreä, ja punainen. Koot L, XL (osa loppu) - 60 mk

Katkaistu kivääri -pinssi
-Antimilitaristisen liikkeen maailmanlaajuinen tunnus. 10 mk/kpl.

Rintanapit (Ø 38 mm)
-Noin 15 erilaista antimilitaristista aihetta. 5 mk/kpl.

Postikortit
-Kuusi erilaista. Piirtänyt Seppo Leinonen. 3 mk/kpl

Kirjoja

Katkemia alistumisesta ja vastarinnasta
-Kirja sisältää viisi artikkelia väkivallattomasta vastarinnasta. Tarkoitus ei ole tarjota mitään yleiskatsausta aiheeseen, vaan sen sijaan valottaa esimerkkien avulla erilaisten ympäristöjen ja tilanteiden kirjoja, joissa väkivallattoman vastarinnan lukuisilla menetelmillä näyttäisi olevan sijansa - ja ehkä myös missä niillä ei näyttäisi olevan. 60 sivua - 1998 - toim. Kaj Raninen - 20 mk.

Aseistakieltäytyjän maailma
-Mitä on pasifismi? Onko väkivalta välttämätöntä? Miksi ja miten kieltäytyä väkivallasta? Mihin sotaan Suomi varautuu? Onko aseettomuus avuttomuutta?... 200 sivua - 1989 - Juha Tuomikoski - 20 mk.

Nuoriso ja asevelvollisuus
-Kansainvälisen Rauhantoimisto (IPB) ja Sodanvastustajien Internationaali (WRI) järjestivät yhteistyössä Aseistakieltäytyjäliiton ja Suomen Rauhankomitean kanssa 29.11.-1.12.1985 kansainvälisen symposiumin "Nuoriso ja asevelvollisuus". Kirja sisältää symposiumissa pidetyt esitelmät. 288 sivua - 1988 - toim. Jouko Väänänen, Kimmo Kiljunen - 20 mk.

Kurikomppanian kirkonkellot
-Toisenlainen tarina jatkosodasta. Kirja seuraa aseistakieltäytyjien matkaa Suomenlennasta Pelson soille. 240 sivua - 1996 - Uolevi Aho - 80 mk.

Tilaukset lähetetään Aseistakieltäytyjäliiton toimistolle. Minimitilaus 20 mk, jos maksu ei ole tilauksen mukana. Postikulut lisätään hintaan. Sampo 800017-750541

Antimilitaristinen pamfletisarja

Propagandan takaa
-Kolme tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan, mitä itse asiassa tapahtui Kosovossa keväällä -99 ja mitä tapahtui sen myötä koko maailmalle. 20 sivua - lokakuu 1999 - Jan Öberg - 5 mk.

Jugoslavian väkivallaton vallankumous
-Neljä tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan Jugoslavian muutosta ja alueen tulevaisuudennäkymiä. 24 sivua - 2001 - Jan Öberg - 5 mk.

Mielipidevangin opas
-Opas totaali kieltäytymistä harkitseville. Kattava tietopaketti totaalini oikeusprosessista ja vankilaoloista. 32 sivua - 3.painos lokakuu 1999 - toim. Kaj Raninen - 5 mk.

Sodalla on lapsen kasvot
-Vihko kertoo lasten käyttämisestä sotilaina eri puolilla maailmaa. Varovaisen arvion mukaan lapsisotilaita on tällä hetkellä maailmassa ainakin 300 000. Alle 18-vuotiaita sotilaita käytetään tällä hetkellä 36 aseellisessa konfliktissa, alle 15-vuotiaita 28:ssä. 16 sivua - toukokuu 1999 - Jarkko Saipio - 5 mk.

Salaisuus, joka vaatii elämän
-Mordechai Vanunu vuodatti tietonsa Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta englantilaiselle Sunday Times -lehdelle. Hänet kidnappattiin Italiasta ja tuomittiin salaisessa oikeudenkäynnissä 18 vuodeksi vankeuteen. Vihko sisältää neljä tekstiä, jotka kertovat Vanunun tapauksesta ja Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta. 24 sivua - syyskuu 1999 - toim. Robert Ryömä, Kaj Raninen - 5 mk.

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY

Rauhanasema, Veturitori, 00520 Helsinki
puh. 09-140427, fax 09-147297
akl@aseistakieltaytyjaliitto.fi
http://www.aseistakieltaytyjaliitto.fi

Paikallisosastot:

AKL-Hämeenlinna
PL 31, 13101 Hämeenlinna
akl.hml@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Jyväskylä
PL 367, 40101 Jyväskylä
akl.jkl@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Pori
c/o Nortamonkatu 3 b 33,
28100 Pori
akl.pori@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Rovaniemi
PL 72, 96101 Rovaniemi
akl.roi@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Tornio
c/o PL 72
96101 Rovaniemi

AKL-Turku
akl.turku@aseistakieltaytyjaliitto.fi

AKL-Vaasa
PL 1, 65201 Vaasa
akl.vaasa@aseistakieltaytyjaliitto.fi

Muita yhteystietoja:

AKL:n sähköpostilista
akl-lista@kaapeli.fi
listalle liittyään lähettämällä viesti:
"subscribe akl-lista" osoitteeseen
majordomo@kaapeli.fi

War Resisters' International
5 Caledonian Road,
London N1 9DY, Britain
warresisters@gn.apc.org
http://www.gn.apc.org/warresisters

Saajan nimi ja osoite Aseistakieltäytyjäliitto ry. Rauhanasema, Veturitori 3 00520 Helsinki	Nimi	ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY
Tilille nro 800017-750541	Osoite	 Jäsenkortti
Maksajan nimi ja osoite	Syntymävuosi	☐ Varsinainen jäsen (30/60 mk) ☐ Tukijäsen (100 mk tai enemmän)
Tililtä nro	Jäsenmaksut	Jäsen _____ Jäsenmaksu vuodelle 200_ _____
Allekirjoitus	alennettu 30 mk perusjäsen 60 mk tukijäsen 100 mk	Tilille nro 800017-750541 mk _____ Tililtä nro _____

Liity jäseneksi!

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITON jäseniksi voivat liittyä aseistakieltäytyjien lisäksi kaikki muutkin, jotka kannattavat sen periaatteita. Perusjäsenmaksu on tällä hetkellä 60 mk, alennettu maksu (palveluksessa oleville sivareille, totaali kieltäytyjille joiden oikeusprosessi on kesken ja kaikille maksuvuonna 22 vuotta tai vähemmän täyttävälle) 30 mk ja tukijäsenmaksu 100 mk.

Jäsenmaksuun sisältyy neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Sivari & Totaali -lehti, joka kertoo aseistakieltäytymisestä ja antimilitaristisesta toiminnasta eri puolilla maailmaa.

